

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Moralia

Plutarchus

Francofurti, 1620

De fortuna, vel virtute Alexandri, oratio posterior

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1372)

non prohibuit. sed annulum ori eius imposuit, silentium amica fide philosophice obfignans. Hac enim si non sunt philosophica, quænam sunt alia? Apponamus eorum exempla, quos philosophos fuisse est in confesso. Socrates secum cubare Alcibiadē passus est. Alexander Philoxenum oræ maritimæ præfectū, cum is scripsisset Alexandro, esse in Ionia puerū ætate florentem, pulcritudine summa, q̄reretq; per epistolā an hūc emi & ad se mitti vellet: acerbè increpauit, in hanc sententiā rescribens: Pessime hominum, cuius mihi talis flagitii cōsciū es, vt huiusmodi voluptates mihi obiciēdo blandiaris? Xenocratē laudamus, quod dono missā ab Alexandro sibi quinquaginta talenta non accepit: dantem non laudamus? an quia non tam à largiente quam à non accipiente cōtemni pecuniā credimus? Philosophia fecit ne pecunia opus haberet Xenocrates. atqui eadem fecit vt ea opus haberet Alexander, vt largiri talibus posset. Hoc quoties dixit Alexander istus, vi pulsus? Et sane iudicia recta omnibus hominib. putamus inesse: quod natura vltro ad honestatem ducat. Philosophi autem in eo præstant vulgo, quod iudicia habent reb. aduersis incidentibus firma & roborata. non enim tum his vtuntur anticipatis sententiis,

Est hoc augurium cunctis præstantius vnum:

&: Finis omnibus hominibus est mors. Sed rationes periculo imminente franguntur, ac imaginationibus iudicium expellitur, vbi prope ad sunt res terribiles. Metus enim nō solam memoriam consternat, vt ait Thucydides: sed & institutum animi omne & laudabilem conatum atq; incitationem.

* Funiculos philosophia circumposuit. * *

A ἐκώλυσεν, ἀλλὰ τὸν δακτύλιον ἐπέθηκε τῷ στόματι. ὡς εἶπεν κεν αὐτῷ, κατασφραγισάμενος φιλιππῆ πίσει τὴν σιωπὴν φιλοσόφως. εἰ γὰρ αὐτὰ οὐκ ἔστι φιλοσόφως, τίνα ἔστιν ἄλλα; ὡς ἔθαλον τὰ τῶν ὁμολογουμένων φιλοσόφων. Σωκράτης ἐπέθηκε τὸ σκελετὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου. Ἀλέξανδρος δὲ φιλοξένου τῆς τῆς βασιλείας ἀρχῆς, γραφάνας ὅτι παῖς ἐν Ἰωνίᾳ γέγονεν οἷος οὐκ ἄλλος ὤρεται καὶ εἶδος: καὶ πωθανομένου ἀφ' ἧς γραμμῶν εἰς ἀναπέμψας, πικρῶς ἀντέγραψεν, ὡς κέκεται ἀδελφῶν, τί μὲν πῶποτε πλοῦτος στωέγως, ἵνα τοιαύτης μετὰ χαλκίδος ἡδονῆς; **B** τίω πεντήκοντα τάλαντα δαρεῖαι Ἀλέξανδρου πύμψαντος, ὅτι οὐκ ἔλαβε, θαυμάζοντες ὅτι δούωαι, οὐ; ἢ οὐχ ὁμοίως καταφρονεῖν χρημάτων δοκῶν, ἢ μὴ καταφρονεῖν καὶ τὴν χρυσίδιον; οὐκ ἔδειτο πλοῦτος Ξενοκράτης ἀφ' ἧς φιλοσοφίας, Ἀλέξανδρος δὲ ἔδειτο ἔχει φιλοσοφίας, ἵνα τοιοῦται χρυσίδιον. τὸ ποσάκις Ἀλέξανδρος εἶπε βαλλόμενος, ἐκβαλλόμενος. καὶ τοὶ κρίσις μὲν ὁρτὰς πᾶσιν ἐνυπάρχον ἀδελφῶν νομίζοντες ἢ γὰρ φύσις ἀγωγὴς ἔστιν ἀφ' ἑαυτῆς πρὸς ὅθεν ἔλθον οἱ φιλόσοφοι τῶν πολλῶν ἀφ' ἑσθῆς, τὰ τὰ κρίσις ἔχον ἑρῶν μῦθας ὡς τὰ δεινὰ, καὶ πιπηγύιας. ἐπεὶ ἔμψ τῶν τοιοῦτων παρὰ τῶν, εἰς οἷον ἀείσας καὶ Γέρας μὲν ἔστιν ἀπασιν ἀδελφῶν ὁ θάνατος. ἀλλὰ θράυουσιν οἱ καὶ τὰ δεινὰ τὰς λογισμοῖς, καὶ τὰ κρίσις ἐκκρέσσιν αἰφαιτασια τῶν κινδύνων ἐχέει χρομῶν. φόβος γὰρ ἔμνον μνήμην ἐκ πλήθει, καὶ τὸ θυοκιδίδω. ἀλλὰ καὶ παρὰ πρῶτον πᾶσαν καὶ φιλοτιμίαν καὶ ὁρμὴν, μηδὲν φιλοσοφία παρὰ τῆς.

PLVTARCHI
de fortuna, vel virtute Alexandri, oratio posterior.

IN hesternā disputatione obliti sumus, vt apparet, dicere bona quadam fortuna factum fuisse, vt ætas Alexandri multas etiam artes, multa præclara ingenia produceret. quando id fortasse non tam Alexandri fortunæ imputandum, q̄ istorum felicitati adscribendum est, eū suæ præstantiæ spectatorem testemq; nactis, qui & optime iudicare egregia opera, & liberalissime cōpensare posset. Sane posteriorib. temporibus perhibent Arcestrato poetæ elegantis, sed qui in paupertate inglorius viueret, quandam dixisse: Si tu Alexandri ætate vixisses, is tibi p̄ quouis versu Cyprum aut Phoenicem dedisset. Existimo autem eos quoq; qui tum fuerunt, artifices primos, non tam ætate Alexandri, q̄ propter Alexandrum extitisse. Vt. n. frugum copiam bona temperies ac tenuitas aeris gignit: ita artium & bonorum ingeniorum incrementa benignitas, honor, & humanitas regis efficit. & contra principum inuidia, sordes, aut studium contendendi, omnia ista extinguit atq; perdit. Dionysius tyrannus, vt fertur, citharædum quendam egregium audiens, pollicitus est se talentum ei dono daturum. cumque homo postridie promissum flagitaret, Heri, inquit, exhilaratus

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

πρὸς τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἢ εὐτυχίας λόγος β΄.

IΕΦΥΓΕΝ ἡμᾶς, ὡς εἶπεν, ἄξις εἰπεῖν ὅτι καὶ τέχνας πολλὰς καὶ φύσεις μεγάλας, ὅ καὶ Ἀλέξανδρον χρόνος ἐκείκειν διτύχησεν ἢ τὸ μῦθος τὸ Ἀλέξανδρος τύχης γέγονεν, ἀλλὰ τὸ οὐκ εἰκὼν μῦθους λαθεῖν καὶ θαυμά, τὴν ἀείσασα κρίσιν ὅθεν πορθόμενον, καὶ μέγιστον ἀμείψασθαι δυνάμενον, λέγεται γὰρ ὅτι χρόνους ὑπέσεν, Ἀρχεγράφου χρομῶν ποιητῆς γαλιέντος, οἱ δὲ πεινῶν καὶ ἀδούλια δὲ γέγονος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀλλ' εἰ καὶ Ἀλέξανδρον ἔχου, καὶ εἴθην αἰ σοὶ Κύπρον ἢ Φοινίκην ἔδωκεν. οἶμα δὲ καὶ τὸ τότε τὴν οὐ κατ' Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ δι' Ἀλέξανδρον τῆς παρὰ τοῦ χρομῶν. καρπῶν μὲν γὰρ διφορέων διχρησία ποιῆσθαι καὶ λεπτότης ὡς παρὰ χρομῶν ἀείσας, τεχνῶν δὲ καὶ φύσεων ἀγαθῶν αὐξήσιν, ἀμείψασθαι καὶ πμῆ καὶ φιλιαν, θεσπία βασιλέως ἐκκαλεῖται. καὶ τὸ ναυπῶν ὑπὸ φθόνου καὶ μικρολογίας ἢ φιλονεικίας τὴν κατὰ πρῶτον σθένεται καὶ φθίνει πᾶν ὅ τι ποιεῖται. Διονύσιος γὰρ ὁ τύρενος, (ὡς φασὶ) κίθαρα δού πνος διδοκίμουτος ἀκρόων, ἐπηγείλατο δαρεῖαι αὐτῷ τάλαντι. τῆ δὲ ὑπερβία τῆ δὲ ἀδελφῶν τὸ παρὰ τῶν ἀπαιτούντων, Χρῆς (εἶπεν) διφραμό-

μυθος ὑποσώπαρ ὃν ἦδες χρόνον, ἄφρανα καὶ γὰρ σε ταῖς
 ἐλπίσιν. ὥστε τὸν μισθὸν ὧν ἕτερπες ἀπελάμβανες ἄλλως,
 ἀντιπερτόμυθος. Ἀλέξανδρος ὁ Φερραίων τύραννος, (ἐδφ)
 τὸ μόνον αὐτὸν καλεῖσθαι, καὶ μὴ κατακλιθεῖν τῷ ἐπι-
 νυμῷ) τρώμυθος τραγωδῶν, ἐμπάτερον ὕφ' ἡδονῆς διετέ-
 ρη παρὰ τὸ οἶκτον. ἀναπηδήσας οὖν ἐκ τῆς θαλάσσης, θάπρον
 ἢ βάδην ἀπῆει, δεινὸν εἶναι λέγων, εἰ ποσούτοις ἀποσφάττων
 πολίτας, ὁφθῆσεται τοῖς Ἐκβάσι καὶ Πολυξένης πάθει ἐ-
 πιδακρύων. οὗτ' ἰδὼν οὖν μικρὸν καὶ δίκην ἐπαράξατο τὸν
 τραγωδῶν, ὅτι τῷ ψυχρῷ αὐτὸ κατὰ τὴν ἀδρην ἐμάλα-
 ξεν. Ἀρχελάω δὲ δοκεῖν τι γλιγοτέρω παρὰ τὰς δωρεάς
 εἶναι, Τιμόθεος ἄδων, ἐσήμανε πολλακίς τὸν τῶ σκαμματί-
 ον, Σὺ δ' ἦ, τὸν γηγμέτην ἀργυροῦ ἀνείεις. ὁ δὲ Ἀρχελάος
 οὐκ ἀμούσως ἀπιστωσε φώνησε, Σὺ δὲ γὰρ αἰτεῖς. ὁ δὲ τῷ
 Σκυθαῖν βασιλεῦσι Ἀντίας, Ἰσημνίαν τὸν ἀυλητῶν λαβῶν
 ἀχμάλωτον, ἐκέλευσε παρὰ πότον ἀυλησῶν. θαυμαζού-
 των δὲ τῆ ἀυλησῶν τῶ ἄλλων ἐπὶ κροτοῦ τῶν, αὐτοῖς ὡμοσεν
 ἀκροῶσθαι τῶ ἵππου γρημεπίζοντος ἡδονῆν. οὕτω μακρὰν ἀ-
 πισημῶσαι τὰ ἄλλα τῶ μουσῶν, καὶ τῷ ψυχρῷ ἐν ταῖς πρά-
 τῶν εἶχεν, οὐχ ἵππων ἀλλ' ὄνων ἐπιτηδειότερον ἀκροῦεν.
 τίς αὖ οὖν παρὰ τοιούτοις βασιλεῦσιν, ἀξίους ἢ πρὸς τῆς
 γροίτου καὶ μουσῆς πιαύτης; ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς ἀντιπέ-
 χροῖς ἐτέλεισιν εἶναι, καὶ διὰ τὸ βασιλείαν καὶ διακρίσει
 τοῖς ἀληθῶς κερήσας κατὰ τὸν οἶον. οἷος ἰὼ πάλιν αὐτὸ Διο-
 νύσιος ὁ τὸν ποιητῶν Φιλόξενον εἰς τῆς λαομαχίας ἐμβαλῶν,
 ὅτι τραγωδίας αὐτὸν ἐθροῦσθαι κελευσθεῖς ἄλλως ἀπὸ τῆς
 ἀρχῆς ὄλλω μέγρι τῆς κερωνίδος αὐτῶ παρὲν ἔγραψεν. ἰὼ
 δὲ καὶ Φίλιππος ἐν τούτοις ὑποὶ ὀψιμαχίας εἰαυτὸν κερ-
 ποπέτερος. ὅθεν καὶ φασὶ παρὰ πῖνα φάλτιον παρὲν κρο-
 μάτων αὐτὸν ἀφ' ἀφροσύνης καὶ δοκιμῶν ὄξελένχην, ἀ-
 τρέμα μείζοντα τὸν ἀφροσύνην εἶπειν, Μὴ γροίτο σοι
 βασιλεῦ, ἀλλ' ὡς οὕτως, ἵνα ταῦτα ἐμοὶ βέλπτον εἶδῃς.
 ἀλλ' Ἀλέξανδρος εἰδὼς τῶν δεινῶν καὶ ἀκροῦ τῶν,
 καὶ τῶν ἀγωνιστῶν καὶ αὐτοῦ γροῦν, ἦσκει μὲν αἰετὸν τῶ ὀ-
 πλων δφνὸς εἶναι, καὶ τῶν Αἰγύλων, Βελύς ὀπλιτοπάλας,
 δάϊος ἀντιπάλας. ταῦτ' ἔχων τῶν κερωνικῶν
 ἀπὸ Αἰακιδῶν, ἀφ' Ἡρακλέους, ταῖς δὲ ἄλλαις τέχαις ὁ
 πρῶτον αὐτὸν τῶ ζήλω ἄπειδδου, καὶ ὁ ἐνδοξὸν αὐτῶν καὶ
 γάειεν, ὁ τῶν πρῶτων δὲ οὐκ ἰὼ δάλωτος εἰς ὁ μιμεῖσθαι, γ-
 γῶνας δὲ κατ' αὐτὸν τραγωδῶν μὲν οἱ παρὲν Θεπάλων καὶ
 Ἀθηνῶν, ὧν ἀπαγωγῶν τῶν ἀλλήλοισ, ἐχρήσθη μὲν
 οἱ Κύπριοι βασιλεῖς, ἔκρινον δὲ οἱ δοκιμῶτατοι τῶ γρα-
 τηγῶν ἐπεὶ ὁ οἰκιστὴν Ἀθηνῶν, Ἐβουλόμην δὲ, ἔτη,
 μάλλον ἀπολωλέναι μέρος τῆς βασιλείας, ἢ Θεπάλων ἐ-
 πιδῆν ἡττηθῆναι. ἀλλ' οὐτε οἰετο γροῖς κερῶν, οὐτε τῶ
 κερῶν ἐμῆμψατο πρῶτον οἰοῦσθαι δεινὸν παρὲν εἶναι, ὁ δὲ
 δὲ ἡτῆσθαι. κερῶν δὲ ἦσαν οἱ παρὲν Λύκωνα τὸν Σκαρ-
 φῆα. τῶν δὲ εἰς πῖνα κερῶν ἐμβαλῶν τῶν εἰχρῶν ἀντι-
 πῶν, γλασῶν ἔδωκε δέκα πάλαντα. κερῶν δὲ ἄλλ-
 λοι, καὶ Ἀριστόνικος, ὅς ἐν μάχῃ τῶν παρὲν βοήσας, ἔπεσε
 λαμπερῶς ἀγωνισάμενος. ἐκέλευσεν οὖν αὐτὸν γροῦσθαι καὶ
 σαθῶν γλασῶν ἀδριατικῶν Πυθῶν, κερῶν ἔχοντα καὶ δερ-
 παρῶν ἐβληθῆναι, οὐ τὸν αἰδρα πρῶτον μόνον, ἀλλὰ καὶ μοσι-
 κῶν κερῶν, ὡς ἀδροποῖον, καὶ μάλα δὲ πλῆθος ἐν
 δουσιασμοῦ καὶ ὀρμῆς τοῖς γροῖσι ἐν βρομῶναις.

A abs te eo quo cecinisti tempore, te quoq; spe inie-
 cta exhilaravi: habes ergo mercedem, pro eo quod
 me delectauisti vicissim delectat. Alexander Phe-
 ræorum tyrannus (tyrannum duntaxat appellari
 par erat, neque Alexandri nomen ab eo pollui) is
 ergo tyrannus cum spectaret tragœdiam, præ vo-
 luptate animi vehementiore motu est ad miseri-
 cordiam prolapsus. exsiliens itaque è theatro con-
 citatiore gressu discessit, Rem indignam fore in-
 quiens, si qui tot interficeret ciues, conspiceretur
 Hecubæ & Polyxenæ calamitatibus. illacrymās. pa-
 rumq; adeo abfuit, quin pœnas à tragœdo exige-
 ret, quod is ferreum ipsius animum emolliuisset.
 B Archelaum, quod in donando restrictior videba-
 tur, Timotheus canens sæpe hoc pupugit cauillo:
Tu terrigenæ argento faues.
 & Archelaus non inconcinne hoc ei reposuit:
Tu terra genitum argentum aues.
 Scytharum rex Ateas captiuum adeptus Ismenia
 tibicinem iussit inter pocula canere. cumq; can-
 tum eius reliqui plausu & admiratione prosequen-
 rentur, iurauit se suauius audire hinnitum equi.
 adeo præcul is aures suas à Musis abduxerat, ani-
 mumq; in præsepibus habebat, non equos, sed asi-
 nos qui audiret dignam. Quid putas apud tales re-
 ges incrementi aut honoris artibus. & Musica futu-
 C rû? Quinetiâ nõ ferunt, si quis aliqua arte superet:
 ideoq; veros artifices per inuidetiâ in fesso animo
 deiciunt. qualis rursus fuit Dionysius, qui Philo-
 xenû poetam in lapidicinas iniecit, quod scriptam
 à tyranno tragœdiâ corrigere iussus, ab initio totâ
 vsq; ad coronidê delenerat. Sed & Philippus, quia
 ferius ad discendum se contulerat, fuit in hoc ge-
 nere seipso inferior, & adolescentuli in morè ar-
 rogans. itaq; psalten quẽdã, cum rex de sonis qui-
 buldã disputaret, ac coargui à se musicum putaret,
 hunc leni voce subridentemq; aiunt dixisse, Absit
 D vero, rex, isthuc abs te misertix, vt hæc tu quam ego
 melius intelligas. Sed Alexander gnarus cum q
 spectanda ipsi & audienda essent, tum in quibus sibi
 esset elaborandum atq; certandum, in armis sese
 adfiduo exercebat, vt fieret secundum Æschylum
Terror casuris hostibus armipotens.
 hanc enim artem à maioribus suis Æacidis & Her-
 cule ad se transmissam colebat, reliquis autem ar-
 tibus honorem absq; æmulatione tribuebat, glo-
 riamq; & elegantiam: sed delectatione ad imitan-
 dum se duci non sinebat. Fuerunt ætate Alexandri
 E Thessalus & Athenodorus tragœdi, quibus inter
 se certantibus sumptus scenicos fecerunt Cyprio-
 rum reges, iudicium tulerunt ducum laudatissimi.
 cum autem victor esset renunciatus Atheno-
 dorus, dixit Alexander, se maluisse partem regni a-
 mittere, quam videre Thessalum vinci. neque ta-
 men vel intercessit apud iudices, vel iudicium re-
 prehendit: sentiens debere se omnibus aliis su-
 periozem, iustitiæ tamen subditum esse. Comi-
 cus tum fuit Lyco Scarphenfis. huic, cum in quan-
 dam comœdiam versum inferuisset quo donum
 petebat, ridens decem talenta dedit. Citharœdi
 cum alii, tum Aristonicus, qui in pugna quadã cû
 F ad auxilium ferendum accurrisset, strenue prælia
 tus cecidit. Huic æream statuam fieri & Pythiis
 collocari iussit Alexander, cithara & hasta projecta
 conspicuam. non virum modo honorans, sed mu-
 sicâ etiam, vt q fortes faciat, ac recte educatos ap-
 prime impleat diuino quodã instinctu & impetu.

Etenim ipse aliquando Antigenida modum qui Harmateios dicitur canentetibia, ita fuit cantu illo concitatus atq; inflammatus animum, vt dato impetu arma, quæ prope iacebant, corripere: testimoniumq; ferret Spartanis cantantibus

Ferrum capessere instigat citharæ melos.

Vixere tunc etiam Apelles pictor, & Lyfippus fitor, horum Apelles fulminigerum Alexandrum pinxit ita perspicue & temperate, vt diceret duos esse Alexandros, vnum Philippi F. insuperabilem, alterum Apellis inimitabilem. Lyfippus autem cum finxisset primum Alexandrum facie sursum conuersa in cœlum intuentem, sicut solebat suspicere Alexander leniter inflexo collo: subscripsit quidam non absurde:

Aereus inspicens diuosq; hominesq; regentem,

Velle mihi est visus talia verba loqui:

Magne tene Iupiter, neq; enim prohibemus, Olympum,

Dum toto tellus parcat orbe mihi.

Itaq; etiam solum Lyfippum Alexander fabricari suas iussit imagines. quod nimirum is solus ære ingenium ipsius exprimeret, simulq; cum forma etiam virtutem proponeret. reliqui inclinatione ceruicis, oculorumq; renidentem volubilitatem imitari volentes, masculum eius leoninumque vultum non seruabant. Inter alios artifices fuit tunc etiam Stasicrates architectus, nullum opus moliens quod varium iucundumq; ad spectu esset, sed & manu magnifica, & dispositione operum vtens que sumptus à rege suppeditari opus haberet. Is cum adscendisset ad Alexandrum, pictas eius, & sculptas atque fictas imagines culpauit, vt timidorum & humilium opera artificum. Ego, aiebat, statui corporis o rex tui similitudinem in viuam & interitus expertem æternisq; firmatam radicibus materiam, & immota præditam grauitate introducere. Thraciæ enim mons Athos, vbi maximus & plane conspicuus affurgit, latitudines & altitudines habens proportionem toti congruentes, tum membra & artus atq; interstitia quæ conformari queant, potest artificio ita tractari, vt imago Alexandri & sit & dicatur. fundamentis suis mare attingens, manuum autem altera gestans urbem ceteroq; ciuium capacem, dextra perennem fluuium è patera in mare libans. proinde aurum, æs, ebur, ligna, tincturas, simulacra exigua, vernalia, & furtis exposita abiiciamus. Hoc vt audiuit Alexander, audaciam sane artificis & fiduciam admiratus laudauit. Tu tamen, dixit, Arbo montem intactum relinque. satis est eum esse monumentum petulantia quam vnus in eum rex exercuerit. me Caucasus monstrabit, & Emodi montes, & Tanais, & Caspium mare. hæ sunt meorum factorum imagines. Enimvero ponamus obsecro, fuisse confectum istud opus: eratne futurus aliquis qui illud videns, fortuito hanc formam, figuram, dispositionemq; obtigisse putaret? non equidem arbitrator. Idem de fulminigero, de hastato eius simulacro sentiendum. Iam statua magnitudo absque arte à fortuna effici non potest: vicinque multum auti, æris, eboris, aliusque preciosæ materiae suggerente, vir autem magnus, immo omnium qui vnquam exstiterunt maximus absolui potuit absque virtute, opera Fortunæ, arma, opes, vrbes,

πύργων μέγιστον, εὐδύχεται χροίς ὄρετις ἀποπελαθῆναι ἀφ' ἑστέρας; ὅπλα καὶ χεῖματα καὶ πόλεις,

καὶ γὰρ αὐτὸς, Ἀντιγηνίδου ποτὲ πῖν ἀρμάτειον αὐλοῦτος νόμιον, οὕτως παρέστη καὶ διεφλέθη τὸν θυμὸν ὑπὸ τῆς μιλάων, ὥστε τοῖς ὅπλοις αἰξίας, ὅτι βαλεῖν τὰς χεῖρας ἐξείσθε ἀφαιρέσει, καὶ μαρτυρήσῃ τοῖς Σπαρτιαταῖς ἀδελτοῖς, Ἐρπει γὰρ ἄρα τὰ σιδάρα ὅ καλῶς κηραίσθη. καὶ δὲ καὶ Ἀπελλῆς ὁ ζωγράφος, καὶ Λύσιππος ὁ πλάσσης κατ' Ἀλέξανδρον· ὃν ὁ μὲν ἔγραψε τὸ κεραυνοφόρον οὕτως ἐναργῶς καὶ κεραυνώως, ὥστε λέγειν ὅτι δεῖν Ἀλεξάνδρον, ὁ μὲν Φιλίππου γέγονεν ἀνίκητος, ὁ δὲ Ἀπελλοῦ ἀμίμητος. Λύσιππου δὲ τὸν ὡροῦτον Ἀλέξανδρον πλάσαντος, ἀνω βλέποντα τὰ προσώτω πρὸς τὸν οὐρανὸν (ὡς ὅτε αὐτὸς εἰώθει βλέπειν Ἀλέξανδρος, ἡσυχῇ παρεκκλίνων τὸ βραχίον) ἐπέγραψε τις οὕτως ἀπιδάτως,

Αὐδοσοῦπι δ' εἴκειν ὁ χαλκὸς εἰς Δία λάσαν,

Γαῖ' ὑπὸ ἐμοὶ ἤτευε Ζεῦ, σὺ δ' ὄλυμπον ἔχε.

ὁ δὲ καὶ μόνον Ἀλέξανδρος ἐκέλευε Λύσιππον εἰκόνας αὐτῶν δημιουργεῖν. μόνος γὰρ οὕτως, ὡς εἴκει, κατεμίμνε τὰ χαλκῶ ὅ ἦτος αὐτῶ, καὶ σιωζέεφερε τῆ μορφῇ τὴν ὄρετιν· οἱ δὲ ἄλλοι τὴν ἀποτροφιῶ τῆ τεραχίλου, καὶ τῶ ὀμματῶν τὴν ἀφάχισιν καὶ ὑγρότητα μιμεῖσθαι θέλοντες, οὐ διεφύλακτον αὐτῶ ὁ ἀρρενωπὸν καὶ λεοντώδες. ἐν δὲ οὖν τοῖς ἄλλοις τεχνίταις καὶ Στασικράτης ὡς τεχνίτητων, ὁ δὲ ἐν αὐτῶν, ὁ δὲ ἡδὺ καὶ πιθανὸν τῆ ὄφει δῶκαν, ἀλλὰ καὶ χεῖρι μεγαλοουργῶ καὶ ἀφαιρέσει χρηστίας βασιλικῆς οὐκ ἀποδεδούση χροῖατος. οὕτως αἰάσας πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐμίμνετο τὰς γραφομένης εἰκόνας αὐτῶ καὶ γλυφομένης καὶ πλαστομένης, ὡς ἔργα δὲ φλάν καὶ τεχνιτῶν ἀγχινοῦν. Ἐγὼ δ' (εἶπεν) εἰς ἀφθαρτον ὡ βασιλεῦς καὶ ζῶσαν ὑλῆν κηρίσας ἔχουσιν αἰδίους, καὶ βάρους ἀκίνητοι καὶ ἀσάλευτοι, ἐγνωκῆ σου τὴν ὁμοιότητα κατατέσθαι τῶ σώματος. ὁ γὰρ Θράκιος Ἄθως, ἡ μέγιστος αὐτῶ καὶ ὡρεφανέστατος ὄρετις, ἔχον ἐαυτῶ σύμμετρα πλάτη καὶ ὕψη, καὶ μέλη καὶ ἄρθρα καὶ ὄρεσιματα μορφοειδῆ, διώματα κατεργασθεῖς καὶ σχηματισθεῖς, εἰκὼν Ἀλεξάνδρου καλεῖσθαι· καὶ εἶναι τῆς μὲν βασίλειν ἀποτομῆς τῆς θαλάσσης, τῆ δὲ χεῖρῶν τῆ μὲν, ἐναγκαστικῶν καὶ φέροντος πόλιν ἐπὶ κροῖατος μυσταδρον, τῆ δὲ δεξιῶ ποταμὸν αἰναον ἐκ φιάλης ἀπένδοντα εἰς τὴν θαλάσσαν ἐκχεόμενον. χρυσὸν δὲ καὶ χαλκὸν καὶ ἐλέφαντα, καὶ ἔολα, καὶ βαφάς, καὶ ὀκμαγῆα μικρά καὶ ἀνηπά καὶ κλετομόρια, καὶ συγχεόμενα καταβάλλομεν.

ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος, ὁ μὲν φρόνημα τῶ τεχνίτου καὶ ὁ θάρσος ἀγαθεῖς, ἐπήνεσεν, Ἐὰ δὲ μὲν εἰν (εἶπε) πῖν Ἄθω κατὰ χροῖαν· ὄρετι γὰρ ἐνὸς βασιλείως ἐνυβείσταντες εἶναι μνημῖον. ἐμὲ δὲ ὁ Κούκασος δείξει, καὶ τὰ Ἡμπεδά, καὶ Τανάϊς· καὶ ὁ Κάσσιον πέλαγος, αὐτῶ τῶ ἐμὲν ἔργων εἰκόνας. ἀλλὰ φέρε πρὸς θεῶν ἐκπελαθῆναι καὶ φαιλῶναι πλοῦτον ἔργον. ἐστ' ὅστις ἀνιδῶν, ὑπὸ ἐλαθε κατὰ τύχην γεγενῆσθαι καὶ αὐτομάτως ὁ σχῆμα καὶ τὴν ἀφαιρέσιν καὶ ὁ εἶδος; ὁ δὲ εἰς, οἶμα. τί δὲ τὸν κεραυνοφόρον, τί δὲ τὸ ὅτι τῆς ἀγχιμῆς πρὸς ἀποτομῆς εἶτα ἀδριάντος μὲν μέγιστος οὐκ ἂν αἰδῶ τῆς ὑπὸ τῆς τύχης ἦροιο χρυσὸν καὶ χαλκὸν καὶ ἐλέφαντα καὶ πολλῶν καὶ πλοῦσιαν ὑλῆν καταχευόμενης καὶ ὡρεφανέστατης· αἰδρα δὲ μέγιστον, μάλλον δὲ τῶ γεγενῆσθαι ἀ-

πύργων μέγιστον, εὐδύχεται χροίς ὄρετις ἀποπελαθῆναι ἀφ' ἑστέρας; ὅπλα καὶ χεῖματα καὶ πόλεις,

καὶ ἵππους κατασκάδασαν, ἀλλ' ὅ μὴ μαθόντι χρῆσθαι, κίν-
 δυνός ἐστιν, οὐδὲν αὐτοῖς, ὅσδ' ἐχέσθαι, ἀλλ' ἔλεγχος τῆς ἀδελ-
 νείας καὶ μικρότητος, ὀρθῶς γὰρ Ἀντισθένης ἔλεγε, ὅτι πρῶτα δεῖ
 τοῖς πολεμίοις ὄχρα καὶ τὰ ἀγαθὰ, πλὴν αἰδρείας· ἢ γὰρ
 οὕτως οὐ τῷ ἐχόντων, ἀλλὰ τῷ κρατούντων. Ἐπεὶ τὸ φα-
 σὶ καὶ τὴν φύσιν ἀγνοεῖσά τω ζώῳ τῶ ἐλάφω κέρετα θαυμα-
 σὰ τῶ μεγέθει καὶ τεραχύτητι πρὸς ἀμυναι ἐμφυῖται, διδά-
 σκουσαν ἡμᾶς ὡς ὁσὲν ὠφελεῖ ὁ ἰσχυρὸν καὶ ὠπλίσθαι, τὸς
 μὲν καὶ παρρῆν μὴ δυνάμενοι. οὕτω καὶ ἡ τύχη πολλὰ-
 κισ ἀτόλμοις καὶ ἀσὸήτοις προσάπτουσα δυνάμεις καὶ δρε-
 χασ, αἷς ἐναρμημονοῖσι, χρῆμα καὶ σωτῆσι τὴν δρετὴν, ὡς
 μόνον μέγθος ἀνδρῶς καὶ κάλλος οὔσαν. εἰ μὲν γὰρ (ὡς
 φησὶν Ἐπίχαρμος) νοῖς ὄρη, καὶ νοῖς ἀχρῦει, τὰλλα δὲ τυφλά
 καὶ κωφὰ τυχεῖν λόγου δέοντα. αἱ γὰρ αἰσθησεὶς ἰδίας ἐ-
 χν ἀφορμὰς ἀκροῦσιν. ὅπ δὲ νοῖς ὠφελεῖ καὶ νοῖς χρῆμα, καὶ
 νοῖς ὁ νικῶν καὶ κρατοῦν καὶ βασιλεύον, τὰ δὲ ἄλλα τυφλά
 καὶ κωφὰ καὶ ἀφύρα παρέλκει, καὶ βαρυνεῖ καὶ καταχρῆ-
 νει χωρὶς δρετῆς τὸς ἐχόντας, ἀπὸ τῷ τραυματῶν λα-
 βεῖν ἐστὶ. τῆς γὰρ αὐτῆς δυνάμεως ὑποκειμένης καὶ ἡγε-
 μονίας, Σεμίραμις μὲν οὔσα γυνή, γόλεις ἐπλήρου, καὶ φά-
 λαγγας ὠπλίζε, καὶ βαβυλωνίαν ἐκπίζε, καὶ ὡς ἐπὶ πλεῖ τὴν
 Ἐρυθραῖα θάλασσαν, Αἰθίοπας καταστρεφόμενῃ καὶ Ἀρα-
 βας Σαρδδμὰ παλῶς δὲ, ἀνὴρ πεφυκῶς, ἔξαινε εἰς κί πορ-
 φύρεν, αἰαδάδην ἐπὶ ταῖς παλλακῆς καὶ ἡμίονος. ἀποθα-
 νόντος δ' αὐτῆς, λιθίνῳ εἰκῶνα κατασκάδασαντες ἐπορχουμέ-
 νῳ ἐαυτῆ βαρσοεῖσι, καὶ τοῖς δακτύλοις ὑπὸ κεφαλῆς οἱ
 ὑποφοδοῦσαν, ἐπέγραψαν, "Ἐαθιε, πῖνε, ἀφροδισιάζε·
 τὰλλα δὲ ὁσὲν. ὁ μὲν οὖν Κρατῆς ἰδὼν χρῆσθαι εἰκῶνα Φρύ-
 νης τῆς ἐπαίρου ἐστῶσαν ἐπὶ Δελφοῖς, ἀνεκράγη ὅτι τὸ τῆς
 τῷ Ἐλλυῶν ἀκροῖας Ἑσπαιον ἔθηκε. τὸν δὲ Σαρδδμα
 πάλου βίον αἰπίς ἢ τὰφον (ὁσὲν γὰρ οἱ μὲν ἀφῆρῆν)
 θεασάμενος, εἶποι τὸ τῷ τῆς τύχης ἀγαθῶν Ἑσπαιον εἶ-
 πὶ οὖν; ἐάσω μὲν τὴν τύχην Ἀλέξανδρου μετὰ Σαρδα-
 νάπαλον ἀφῆσθαι, καὶ τὸς μεγέθους ἐκείνου καὶ τῆς δυνάμεως
 αἰτιποιεῖσθαι; τί γὰρ αὐτῶ πλεον ἔδωκεν ὢν οἱ λοιποὶ βασιλεῖς
 ἔλαβον παρ' αὐτῆς; ὀπλων, ἵππων, βελῶν, χρημάτων,
 δρυφύρων; ποιησάτω τοῖς ἡ τύχη μέγδον Ἀειδαῖον, εἰ
 δυνάται, ποιησάτω τοῖς μέγδον Ἀμασιν, ἢ Ὠχρον, ἢ Οἰάρ-
 σῳ, ἢ Τιγράνῳ τῷ Ἀρμενίον, ἢ τῷ Βιθυνῶν Νικομήδῳ. ὢν ὁ
 μὲν δὲ ἀφῆσθαι τοῖς Ποιπήϊου ποσὶν ὑπορρίψας, ἀφῆσθαι
 τῷ βασιλείᾳ ἀπέβαλε, ἀφῆσθαι ἡροκλύδῳ. ὁ δὲ Νικομή-
 δης, τὴν κεφαλὴν ἔσχε μὲν, καὶ πάλιον ὀπιθέμενος, ἀπι-
 λῶτερον ἐαυτὸν Ῥωμαίων ἀνηγρόθει. εἶπο μὲν οὖν ὅτι μι-
 κροῖς ἡ τύχη καὶ περὶ δεῖς ποιεῖ, καὶ ταπεινότηρας. ἀλλ' οὐ
 δίκαιον οὔτε κακίαν εἰς ἀτυχίαν, οὔτε ἀνδρείαν καὶ φρόνησιν εἰς
 εὐτυχίαν πνὰ ἵστασθαι. μέγα δὲ ὁ ἀρχεῖν Ἀλέξανδρον ἡ
 τύχη καὶ γὰρ ἐνδοξος ἐπὶ ἐκείνου καὶ ἀπῆτης, καὶ μεγαλό-
 φρων, καὶ ἀνύβειτος, καὶ φιλόανδρος πορ. εἶπα ἐκλείποντες
 δὲ τῶς, ὁ Λεωσθένης ἔλεγε τῆς δυνάμιν ἐμπλανωμένῳ ἐαυ-
 τῆ καὶ ὡς ἐπίσθισαν, εἰκῶνα τῶ Κυκλωπὶ μετὰ τὴν τύ-
 φλωσιν ἐκτείνοντι πρῶτα τῶς χεῖρας, ἐπὶ ὁσὲν ἄνα
 σκοπὸν φερεμένης. οὕτως ἐρίμπετο κενεμβατοῦ καὶ σφαλ-
 λόμενον ὑπὸ ἀσυχίας ὁ μέγθος αὐτῆς. μάλλον δὲ
 ὡς ὡρ τὰ νεκρὰ σώματα, τῆς ψυχῆς ἐκλειπούσης, ὁσὲν ἐπισημασθῆναι, ὁσὲν συμπεφυκεν, ἀλλ' ὄξιστα καὶ ἀφῆ-
 λυεταὶ ἀπὸ ἀλλήλων, καὶ ἀπεισι καὶ φύχῃ. οὕτως ἀφῆσθαι τὸν Ἀλέξανδρον ἡ δυνάμιν ἡσπαιρεν, ἐπάλλετο,
 ἐφλέγμενε,

A equos ei largientis? quæ ipsa uti his nescienti, non
 potentia sunt, non ornatus, sed periculum, imbe-
 cillitatisq; & impotentia suæ argumentum. Recto
 enim Antisthenes dixit, hostibus omnia bona nos
 optare debere excepta fortitudine. ea enim sic fi-
 unt non possidentium, sed vincantium. Atq; hanc
 ob causam creditur naturam ceruo ignauissimo a-
 nimali cornua mirandæ magnitudinis atque aspe-
 ritatis ad sui defensionem dedisse: docentem ni-
 hil vires & arma prodesse iis, qui subsistere non au-
 dent. Sic etiam Fortuna sapenumero timidis &
 stultis potentiam & imperia tribuens, in quibus
 turpiter se gerant, ornat atq; commendat virtu-
 tem, ut quæ sola virum magnum præclarumque
 reddat. Probe dictum est ab Epicharmo, Mentem
 videre, mentem audire, reliqua & cæca & furda,
 rationis indigere. nam sensus suas habent proprias
 opportunitates. Mentem autem prodesse, men-
 tem ornare, hanc esse quæ vincat, superet, regnet,
 reliqua omnia cæca, furda, exanima possessores
 deiicere, gravare, & dedecorare ubi virtus abest, li-
 cet ex ipsis rebus discere. Nam eadem potentia,
 eodem regno proposito, Semiramis cum esset mu-
 lier, classes instruebat, legiones armabat, Babylo-
 nas condebat, rubrum mare circumuecta Æthio-
 pes & Arabes subigebat. Sardanapalus virili na-
 tus sexu, domi purpuram carpebat, inter pellices
 desidens sursum erectis pedibus. cui mortuo lapi-
 deum posuerunt simulacrum, barbarico more si-
 bi saltantis, digitisque supra caput complois cre-
 pitum edentis: inscripseruntq; Ede, bibe, Veneri-
 da operam, reliqua nihil sunt. Equidem Crates
 cum videret auream imaginem Phrynes meretricis
 apud Delphos stantem, exclamavit Esse eam
 trophæum de Græcorum intemperantia erectum.
 at Sardanapali siue vitam, siue sepulcrum (nihil e-
 nim puto interesse) inspiciens, diceres trophæum
 esse de Fortunæ bonis positum. Ergone patiemur
 eam post Sardanapalum etiam Alexandrum attin-
 gere, eiusq; magnitudinem & potentiam sibi vin-
 dicare? Quid vero huic amplius dedit, quam aliis
 etiam regibus? arma, equos, iacula, pecuniam, fa-
 tellites? His Fortuna magnum, si potest, faciat A-
 ridæum, Amasin, Ochum, Oarsen, Tigranam Ar-
 menium, ac Nicomedem Bithynum. quorum ille
 diademate pedibus Pompeii subiecto turpiter re-
 gnum amisit, prædæ id cedens: hic raso capite &
 sumpto pileo, libertum se populi Romani est pro-
 fessus. Dicamus potius, Fortunam paruos, ti-
 midos, abiectos facere. iniustum vero esse, qui
 vel vitium infortunio, vel fortitudinem & pru-
 dentiam prosperæ fortunæ accepta ferat. Mul-
 tum vero Fortuna debet imperio Alexandri. in
 eo enim conspecta est illustris, inuicta, magna-
 nima, modesta, humana. Statim autem mor-
 tuo Alexandro exercitum eius vagantem, & in
 seipsum impingentem Leosthenes similem dixit
 Cyclopi esse qui amisso oculo vsquequaque ma-
 nus intendebat nullum ad certum scopum dire-
 ctas. ita sublato duce magnitudo exercitus incer-
 tis motibus agitabatur. Atque adeo sicut anima
 deserente cadauera non consistunt, non coha-
 rent, sed dissipantur & dissoluntur: ita exerci-
 tus Alexandro amoto palpitabat, concutiebat,

atque
 Antig
 ac pul
 ne flac
 pullul
 mes. H
 Hepha
 rat, obi
 quis cil
 ad eiu
 gnitum
 insupe
 est, si q
 rum m
 xus ma
 tudine
 gnium,
 ercitur
 non mi
 cipiat, n
 placabi
 tentia c
 tibus fa
 lem cer
 laborib
 nem, er
 ditatem
 inepti o
 suppon
 sic Fort
 distribu
 famia e
 pingit.
 rum id
 iam in
 iure cor
 cum ip
 loco reg
 hil laud
 qui inf
 se eam
 quem n
 veluti c
 folio co
 paucos
 fortuna
 torē, hi
 na diad
 Impo
 inqu
 tentiam
 potest
 diadem
 impo
 tentiam
 mole
 tute, m
 xande
 jicium
 tanta
 rio se
 gustu
 potes
 Est
 In
 Lu
 tis

atque æstuabat, Perdiccis, Meleagris, Seleucis, & Antigonis tanquam spiritibus etiamnum calidis ac pulvis in corpore discurrentibus: tandem plane flaccidus & putrescens, vermium instar ex sese pullulavit degeneres reges atque principes semianimes. Hocque ipse etiam Alexander indicavit, cum Hephæstionem, qui cum Cratere in rixam incidit, obiurgans dixit: Quæ vero tua res gestæ est, si quis tibi Alexandrū auferat? Quod ego intrepide ad eius temporis Fortunam dixero: Quæ tua magnitudo, quæ gloria, quæ potentia, ubi vis illa est insuperabilis, si quis Alexandrum tibi detrahat? id est, si quis tibi adimat armorum peritiam, diuitiarum magnificum usum, continentiam in tanta luxu materia, audaciam in certaminibus, mansuetudinem erga subditos. Alium fac, si potes, magnum, qui pecuniam non elargiatur, non ante exercitum periculis se offerat, non honoret amicos, non miseretur captiuos, voluptates non sobrie percipiat, non in tempore excubias agat, victor non placabilis & humanus sit. Quis magnus est in potentia constitutus, prauitate & stultitia eum tenentibus? aufer virtutem à fortunato, prosum humilem cernes: in grati paranda ob illiberalitatem, in laboribus ob molliciem, erga deos ob superstitionem, erga bonos ob inuidiam, inter viros ob timiditatem, inter mulieres ob libidinem. Sicut enim inepti opifices dum magnas bases paruis donariis supponunt, eorum paruitatem hoc ipso arguunt: sic Fortuna cum ingenium vile magnis ac splendidis rebus extollit, id eo magis demonstrat atque impingit. Non ergo in possessione, sed in usu bonorum id inuenies, quod laudē meretur. quando etiam infantes regna & imperia paterna hereditatis iure consequuntur: ut Charilaus, quem Lycurgus cum ipsis incunabulis in phiditium attulit, ac suo loco regem Spartanorum renunciauit. & sane nihil laudis infans merebatur, Lycurgus plurimum, qui infantipaternam dignitatem redderet, non ad se eam traheret. Quis vero magni fecit Aridæum? quem nihil infanti præstantem, tantum purpura veluti cunabulis inuoluens Meleager in Alexandri folio collocauit. recte is, ut conspicuum fieret intra paucos dies, quomodo virtute homines, quomodo fortuna regeretur. Nā post imperii verū administrationē, histriōnē introduxit: aut potius tanquā in scena diadema orbis terrarū imperii tacitū traduxit.

Imponente viro molem mulier quoque perfert,
inquit ille. Contra vero hoc rectius est dicere: potentiam, diuitias, imperium, vel mulier, vel puer potest alicui imponere. Oarfæ & Dario Bagoas diadema arreptum, cumque eo regnum Persicum imposuit. Ut autem is, qui magnam est adeptus potentiam, tolerare eam, & administrare possit, neque mole rerum conteratur aut subuertatur, viri est virtute, mente, altoque animo præditi. qualis fuit Alexander, cui à nonnullis ebrietas & temulētia obijciuntur. Ille vero magnus fuit vir, sobriusque in tanta rerum mole, neque passus à potētia & imperio se inebriari aut ad bacchandū incitari. cuius gustum alii exiguum cum percepissent, sui com-potes esse nequiverunt.

Etenim mali saturati vel pecunia,

In ciuitate vel potiti honoribus,

Luxuriant in speratam ob fortunam domus.

τις ἢ νομισματός, ἢ πόλεως ἐμπεσόντες εἰς τιμῆς ἕνας, σκίρτωσιν, ἀδύκητα δὲ τυχευομένων δομῶν.

A ἐφλέγμανε, Περδίκκας καὶ Μελέαγρος, καὶ Σελεύκους καὶ Ἀντιγόνους, ὡς ὅτε πνύμασι θερμοῖς ἐπὶ, καὶ σφυγμοῖς ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τέρως δὲ ἀπομαρμιολογῆ καὶ φθίνουσα, ὡς αὐτῶν οἱ δὲ ἕνας ἕνας ἀνέξουν ἀγνοῦν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων ψυχρῶν ἀγνοῦν. αὐτὸς μὲν οὖν ταῦθ' ὡς εἶπεν, Ἡ Φαισίονι διενεθρεῖν πρὸς Κρατῆρον ὅτι μὲν, Τίς δὲ (εἶπεν) ἡ σὴ δυνάμις ἢ πρῶτος, αἰ σου ἡ ἀφελὴ τὸν Ἀλέξανδρον; ἐγὼ δὲ τὸ εἶπεν πρὸς τὴν τότε τύχην ὅτι οὐκ ἔσται, τί σου τὸ μέγεθος, τίς δὲ ἡ δόξα, ποῦ δὲ ἡ δυνάμις, ποῦ δὲ ὁ αἰκητόν, αἰ σου τίς ἀφελὴ τὸν Ἀλέξανδρον; ποῦ τὸ εἶπεν, αἰ σου τίς ἀφελὴ τῶν ὀπλων τὴν ἐμπειρίαν, τὸ πλούτου τὴν φιλοτιμίαν, τῆς πολυτελείας τὴν ἐγκρατίαν, ὡς ἀγωνίζῃς ἑαυτὸς, ἐν οἷς κρατεῖς τὴν πρῶτον. ποῖνσον ἄλλοι (εἰ δυνάσαι) μέγαν τοῖς χρεῖμασι καὶ χρεῖματι, τοῖς στρατοῦμασι μὴ πρῶτον ἰδίῳ. ἔσται, τοῖς φίλους μὴ πρῶτον, τοῖς ἀχμαλώτους μὴ ἐλευθῶτα, τοῖς ἡδοναῖς μὴ σωφροσύνῳτα, τοῖς κρησὶς μὴ ἀγρυπνοῦντα, τοῖς νίκαις μὴ ἀδύνατον, τοῖς κατορθώμασι μὴ φιλοφροσύνῳ. τίς μέγαν ἐν δόξαις μετὰ ἀβελτηρίας καὶ μοχθηρίας; ἀφελὴ τὴν ἀρετὴν τὸ δὲ τυχευομένου, καὶ πρῶτον μὲν ἐστὶν ἐν χρεῖμασι ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐν πόνοις ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ, πρὸς ἀγαθῶν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐν ἀδύνατον ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐν νικαῖς ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ. ὡς ὅτε γὰρ οἱ φαῦλοι τεχνῖται, καὶ βάσεις μεγάλας μικροῖς ὑφίσταντες ἀγαθήμασι, ἐλέγχουσι αὐτῶν καὶ τῶν μικροῦν ἕως ἡ τύχη ὅταν μικρὸν ἦτος ἔσται πρῶτον ἐχούσιν ὄγκον πῖνα καὶ πρῶτον, ὅτι δεικνύσι μᾶλλον καὶ καταγνώσει σφαλόμενον καὶ σαλόμενον ἕως κρυφότητος. ὅτε ὅτι ἐν τῇ κτήσει τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' ἐν τῇ χρεῖσει ὁ μῖγα ἐστὶν. ἐπεὶ καὶ ἡ πῖνα βρέφη κληρονομεῖ βασιλείας πατρῶας καὶ ἀρχῆς ὡς Χάειλλος, ὃν Λυκούργος ἀμα τῶν ἀγαθῶν κρησῶν εἰς τὸ φιδίον, ἀλλ' ἐαυτοῦ βασιλεία τῆς Σπάρτης ἀνηγόρευσε, καὶ ὅτι ἡ μέγαν ὁ ἡπίος, ἀλλ' ὁ τῶν ἡπίων ὁ πατρῶων ἀποδοῖς γέρας, καὶ μὴ σφετεριστῶν μὴ δὲ ἀποστῆρας. Ἀεὶ δὲ τὸν δὲ τίς αἰ ἐποίησε μέγαν, ὃν ὅτι ἡπίου ἀφ' ἑαυτοῦ, μόνον δὲ ἀπαρτανῶσας τῇ πορφύρα Μελέαγρος, ὅτι τὸν Ἀλέξανδρου ἀφ' ἑαυτοῦ ἔθηκεν, ὅτι ποῖον, ἵνα ὀφθῇ παρ' ἡμεῶν ὀλίγας, πῶς ἀρετῆ βασιλείῳσι ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ πῶς τύχη. ἀγωνιστῆ γὰρ ἡγεμονίας ἕως κρησῶν ἐπεισῆραγε, μᾶλλον ὅτι ὡς ὅτι οὐκ ἔσται ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ διεξῆλθε τῆς οἰκουμένης. Καὶ κε γυνὴ φέρεσι ἀχθος ἐπέκειν ἀνὴρ ἀγαθῆν. ἑαυτοῦ μὲν οὖν εἶποις αἰ, ὅτι λαβὴν καὶ ἀγαθῶν δυνάμιν, καὶ πλούτον καὶ ἀρχὴν, καὶ γυναικὸς ἐστὶ καὶ παιδός. Ὁ ἀρση καὶ Δαρείῳ Βαγῶας ὁ Διούχοις ἀφ' ἑαυτοῦ ἐπέθηκε τὴν Περσῶν βασιλείαν τὸ δὲ, λαβόντα μέγαν ἐξουσίαν ἐνεγκῆν, καὶ μεταχρεῖσασθαι, καὶ μὴ σιωπῆσαι μὴ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν βαρῶν καὶ μεγῶν τῶν πρῶτον, αἰδρός ἐστὶν ἀρετῶν καὶ ἰουῶν καὶ φροσύνῳ ἐχρησῶν. ἡ Ἀλέξανδρος ἔσται, ὅτι μέγαν πῖνα ἐγκαλοδοῖ καὶ ἑαυτοῦ. ὁ δὲ ἡ μέγαν ἐν τοῖς πρῶτον καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ μὴ μετῶν μὴ δὲ βακχευθῆν ἕως ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, ἡς μικρὸν ἐπὶ μεταλαβόντας καὶ ἀπυθῶσασθαι νοι, κρατεῖν ἑαυτοῦ οὐ δύνανται. κακῆ γὰρ ἐμπληθῶν.

Κλείτος ἐν Ἀμοργῷ τρεῖς ἢ τέσσαρες Ἑλλήνας ἀνατρέ-
 φας τελέρεις, Ποσειδῶν ἀιηρόβου, καὶ τείαναι ἐφόρει.
 Δημήτριος δὲ, ὡς τῆς Ἀλεξάνδρου διωάμεως ἡ τύχη συμ-
 κροῖ, ἀπασπασα παρὸς ἴσθμους, κατὰ βάρη καλούμενος ἐ-
 πήκουε, καὶ παρὸς βάρη αὐτὸν οὐκ ἔπεμπον ἀλλὰ θεο-
 ρεῖς αἱ πόλεις, καὶ τὰς ἀποκρίσεις, χρησμοὺς παρὸς ἴσθμους.
 Λισίμαχος τὰ πρὸς Θράκη, ὡς παρ' ἐσχάτης ἡλιας τῆς βα-
 σιλείας κατασχών, εἰς τοσοῦτον ἑσθλοῦ ἐφθασε καὶ δρα-
 σότητος, ὥστε εἰπεῖν, Νῦν Βυζάντιοι παρὸς ἐμὲ ἤκουσιν, ὅτε
 τῆ λόγῃ τῆ οὐρανοῦ ἀπολογία. παρὸν δὲ Γασιάδης ὁ Βυ-
 ζάντιος, Ἰπάγαμυρ (ἔφη) μὴ τῆ ὀπίσθου ἰδίᾳ τὸν οὐρανοῦ
 τρυπήσει, καὶ τί αὐτῷ πούταν λέγει τις οἷς δέξω δὲ Ἀλέ-
 ξάνδρον μέγα φρονεῖν, ὅπου καὶ Κλέαρχος Ἡρακλείας τυ-
 ραννος ἡρόδοτος, σκῆπτρον ἐφόρει, καὶ τῷ ἡνείκα, κεραυτὸν
 ὠνόμασε, Διονύσιος δὲ ὁ νεώτερος, Ἀπόλλωνος ἦν ἑαυτὸν
 ἀιηρόβου, ὅτι γενέσθαι, Δωρίδος οὐκ μὲν Φοῖβου κα-
 νόμασι βλαστῶν, ὁ δὲ πατὴρ αὐτῶν τῶν μὲν πολιτῶν μυσίος,
 ἢ καὶ πλείους, ἀμείνων, παρὸς δὲ τὸν ἀδελφὸν ἑσθλοῦ
 νοῦ τοῖς πολεμίοις, οὐκ ἀμαρτίνιας δὲ τῶν μητέρας, γενεῶν
 οὐσα, ὀλίγαις ἡμέραις ἀποθανεῖν ἔφερον, ἀλλ' ἀποπνίξας,
 ἐν δὲ τετραγώνια γενέσθαι αὐτὸς, Ἡ γὰρ τετραγώνια ἀδικίας
 μήτηρ ἐφυῖσθαι τῶν θυγατέρων τῶν μὲν, Ἀρετῶν, τῶν δὲ,
 Σωφροσύνη ὠνόμασεν, τῶν δὲ, Δικαιοσύνη. οἱ δὲ ἑρ-
 γέας, οἱ δὲ καλλιπύκους, οἱ δὲ σωτήρας, οἱ δὲ μεγάλους
 ἀιηρόβου αἰαυτοῖς, γάμου, δὲ αὐτῶν ἐπαλλήλους, ὡς παρ'
 ἵππων ἐν ἀγέλαις, γυναικῶν ἀνδρῶν διημερόντων, καὶ
 φθόρας παιδῶν, καὶ τυμπόρισμοις ἐν ἀνδρογύνοις, καὶ
 κωδείας μεθήμενας, καὶ αὐλήσις ἐν θεάτρῳ, καὶ νόκτα
 μὲν ἐν δειπνοῖς, ἡμέραν δὲ ἐν ἀριστοῖς ὅτι αἰετοῦσαν, ὁσθῆς
 αὐτῶν ἐφίκοιτο τῶν λόγων διελεῖν. ἀλλ' Ἀλέξανδρος ἡείσα μὲν
 ὄρθη κατὰ ζῆλον, εἰδὲ πρὶν ὅτι παρὸς ἐσπέραι βασιλῆαι, ἔπεινε
 ὅτι ἴσθαι τοῖς θεοῖς, ἐκὺθλοῦ ὅτι παρὸς Μιδόν, πυρέτων, ἐ-
 παύξῃ ὅδοι περὶν ἅμα καὶ μὲν τῶν τῶν θείων, καὶ ἀποβαί-
 νει ἄρματα, ἔγημε δὲ Ρωξάνῃ ἑαυτῶν μόνον ἐσθῆται τὴν
 δὲ Δαρείου Στάτειρον, τῆ βασιλεία καὶ τοῖς παρὰ γμασι
 (συνεφέρε γὰρ ἡ τῶν ἡμερῶν ἀνάμειξις) τῶν δὲ ἄλλων Περσί-
 δων ἐκράτησε τοσοῦτον σωφροσύνη, ὅσοι ἀνδρεία Περσῶν.
 ἀκροῦσαν μὲν γὰρ ὁσθῆται εἶδεν αἱ δὲ εἶδε, μάλλον ἢ αἱ οὐκ
 εἶδε, παρῆλθε καὶ πᾶσιν ὧν τοῖς ἄλλοις φιλαθρώπος, μόνους
 ἑσθῆται τοῖς καλοῖς ἐχρήτο. παρὸς δὲ τῆς Δαρείου γυ-
 ναίκα, ὅτι παρὸς τῆς ἡρόδοτος, ὁσθῆται φωνῶν ἐπαμνοῦσαν
 ὅτι κάλλος ἤκουσεν ἀποθανοῦσαν δὲ, οὕτω βασιλικῶς ἐκ-
 σμῆσε καὶ συμπαθῶς ἐδάκρυσεν, ὥστε ἀπίστον αὐτῶν τὸ σω-
 φρον ἐν τῶν φιλαθρώπων ἡμέσται, καὶ λαβὴν ἀδικίας ἐγ-
 κλημα τῶν χρησότητα. Δαρέος γὰρ οὕτως ἐκινήθη παρὸς
 τὴν ὀξοῖσαι αὐτῶν καὶ τὴν ἡλικίδην (εἰς γὰρ ἡν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῶν
 νομιζόντων ἀφ' τύχῃ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρου) ἐπεὶ δὲ τὸ ἀ-
 ληθές ἐγνώ, βασιλεύσας πρὸς τῶν, Οὐ πάντα (εἶπεν) ἄρα
 φαύλως ἐχρὶ τὰ Περσῶν, ὁσθῆται πρὸς ἐρεῖ πρὸς τῶν κακῶν ἡ-
 μάς, ὁσθῆται αἰαυτοῦ, ἑσθῆται τοῖς κατὰ τῶν. ἐγὼ δὲ
 ἀτυχῶ μὲν ὄχρημα, καὶ κέρτος πολέμου παρὸς θεῶν,
 ἵνα δὲ ποιῶν Ἀλεξάνδρον ἑσθῆται ἀλλομαμα (καὶ με πρὸς ἐχρὶ
 φιλοπρῆμα καὶ ζῆλος ἡμερῶν αὐτῶν φαίνομαι) εἰ δὲ αἰ-
 χεται παρὸς ἐμῶν. Ζεὺ πατρίῃ Περσῶν καὶ βασιλείοι τοῖ, μη-
 δεῖς εἰς τὸν Κόρην ὄχρημα ἡ Ἀλεξάνδρος κατῆσται.

A Clitus, cum apud Amorgum tres vel quatuor Grae-
 cas triremes subuertisset, Neptuni cognomē acce-
 pit, & tridentem gestavit. Demetrius, cui Alexan-
 dreæ potentia parvam Fortuna portunculam
 contulerat, passus est se Catabatem (tanquam deū
 qui in terras descendisset) appellari, & ab urbib. ad
 eum non legati sed consultores numinis mitte-
 bantur, respondaq; ipsius, oracula dicebantur. Ly-
 simachus Thraciam, quasi extremos regni Alexā-
 dreæ fines, adeptus, eo superbia & ferocia pcessit,
 ut diceret: Nunc ad me veniunt Byzantii cum ha-
 sta cœlum tango, cum quidē Pasiades Byzantius,
 tunc præfens, Abeamus hinc, inquit, ne cuspidē
 cœlum perforet. Et quid de iis dicam, quib. licuit
 propter Alexādrum altos ducere spiritus? quando
 Clearchus etiā occupata Heracleæ tyrannide sce-
 ptrum gessit, & filiorum vnum Cerauni (quæ vox
 fulmen significat) nomine affecit. Dionysius vero
 iunior Apollonis se filiū prædicavit hac inscriptio-
 ne: *Dorica quem genuit Phæbeo semine mater.*
 Pater huius, cum civium eccō. aut amplius in-
 terfecisset, fratrem ob invidia hostibus prodidisset,
 matrem vetulam, paucis post diebus morituræ
 exitum præstolari non sustinens, suffocasset, atq;
 in tragœdia ipse scripsisset,

Tyrannus iniusticia mater est enim:
 tamē filiab. Virtutis, Pudicitie, iustitie nomina im-
 posuit. Alii Euergetas, i.e. benefactores, alii Callini-
 cos, id est pulcras victorias cōsecutos, alii Soteres,
 h.e. servatores, alii Magnos se denominaverūt. Ali-
 as autē supra alias eorū nuptias equorū instar in ar-
 metis mulierū pmiscueversantiū, filiorum cædes,
 exoletorū excarnificationes, ludos tesserarū quo-
 tidianos, tibie cantus in theatris, noctes in cœnis,
 dies in prandiis cōsumtos, enarrare nemo queat.

D At n. Alexander prima luce sedēs prandebat, tene-
 bris noctis iā ingruentib. cœnabat, bibebat diis sa-
 crificans, cū Medio tesseri certabat febricitans, lu-
 debat iterfaciens, interimq; arcu iaculari discēs, &
 de curru descendere. Roxanē sibi soli duxit, am o-
 re eius captus. Darii autē Statiram regno & rebus:
 proderat enim gentium commixtio. Reliquis Per-
 sidibus tantum superior fuit pudicitia, quantū for-
 titudine Persis. nullam enim inuitam vidit, & quas
 vidit, magis præterit quam non visas. ut cum alias
 fuerit humanissimus, aduersus pulcritudinem for-
 mæ duntaxat superbe se gesserit. De vxore Darii

E longe formosissima, ne vocem quidem audire vo-
 luit formę eius commendatricem. mortuam vero
 ita regie ornauit, itaq; misericorditer defleuit, ut
 pudicitia eius in tāta humanitate fidē nō inueni-
 rit, iniurięq; crimen ei bonitas conflauerit. Sini-
 stram enim de eo suspicionem Darius cōcepit, ad
 potentiam & ætatem respiciens: quod ipse quoq;
 erat eorum ē numero qui putabant à Fortuna Ale-
 xandri esse victoriam. Postquam autē veritatē dili-
 gentissima inquisitione comperit, Proinde, dixit,
 non plane res Persica periit: neque nos quisquam
 prorsum ignavos mollesque dixerit, à tali victos
 hoste. Equidem deos bonum successum, victori-
 amq; belli huius flagito, ut beneficiis Alexandrum
 possim superare: ac me studiū quoddā emulatioq;
 tenet benignitate eū vincēdi. Sin actū est de rebus
 meis, patrie Persarū Iupiter, diiq; regii, nemo pre-
 cor alius quam Alexander in Cyri folio sedeat. Ita
 diis testibus vocatis ille Alexandrum adoptavit.

F τὸ εἰς πόλιν ἡ Ἀλεξάνδρου ἀφ' ἑσθῆται ἡρώτων.

sic vincitur virtute. Si lubet, Fortune accepta ferat Arabela, & Ciliciam, & alia gesta ac peracta. Fortune beneficio bellicæ quassata fuerit Tyrus, & aperta Ægyptus. huius opera ceciderit Halicarnassus, & capta sit Miletus, & Euphratem vacuum reliquerit Mazæus, ac Babylonius campus cadaueribus fuerit oppletus. Non quidē temperantem eum Fortuna reddidit, neque continentem, neque inuictum à voluptate, & nullà cupiditate violabilem animum conseruauit. Atqui ea sunt quibus Darium vicit Alexander: reliqua, armorum erant & equorum clades, pugne, cædes fugæque virorum. illa priora sunt quibus magnam & in confesso positam victoriam ille de Dario reportauit, concedente virtuti, magnanimitati iusticiæque eius, mirantique eius in voluptate, laboribus, & officiis inuictum animum. Quippe inter scuta, sarissas, conclamationē acierum, & armorum conflictus Tarrius quoque Dinomenis F. & Antigenes Pellæus, & Philotas Parmenionis F. inuicti erant. iidem vero ad voluptates, mulieres, aurumque & argentum nihilo melius affecti quam quiuis captiuorū. Nam Tarrius, cū Alexander Macedonas ære alieno exsolueret, creditoribusque pro omnibus satisfaceret, mentitus se debere, quēdā, qui se ei credidisset simularet, ad mensam adduxit. deinde facinoris cōpertus, erat seipsum interfectorus, nisi Alexander eū absoluisset crimine & argentum habere siuisset: recordatus eum Philippo Perinthum oppugnante iaculo oculum ictum, non passum ante sibi fuisse telū extrahi, quam hostes fudisset. Antigenes iis qui ob morbum aut mutilationem in Macedoniam remittebantur se immiscuit. inque eorum numerum adscriptus, cū deprehenderetur nihil habere mali, sed finxisse morbum vir bellicosus & cicatricum corpus plenum habens, molestiam Alexandro exhibuit. interrogatusque ab eo causam, confessus est Telesippe amore se teneri, & quod ab eadiuelli nō pateretur, ideo comitem ad mare ei se præbuisse. quæ fuit Alexander, cuius ea mulier esset, & quis eius gratia compellendus: liberamque esse Antigoni respondenti. Muneribus ergo, inquit, & pollicitis ei persuadeamus ut nobiscum maneat. adeo cuius amantia Alexander facilius quam sibi ignouit. Philotas Parmenionis F. vitio incontinentiæ laborauit. Antigona fuit Pellæa muliercula inter eas quæ apud Damascum captæ erant, quondam capta ab Autophradate, cum ipsa in Samothraciam traiceret, forma satis egregia. Hæc Philotam, cū amare eam cepisset, plane tenebat sibi deuinctū. Et vero ferreus ille emollitus, in voluptate cogitationes suas non continuit, sed aperuit, & multa arcana mulierculæ enunciauit. Quid enim dicebat erat Philippus iste sine Parmenione? quid esset, si Philotam non haberet, Alexander? vbi Ammon, vbi angues, si nos nolimus? Ea verba ad quandam familiarium mulierum extulit Antigona, hæc Cratero indicauit: Craterus Antigonam occulte ad Alexandrum adduxit. Is corpore quidem mulieris abstinent, sed opera eius Craterum totum excussit, taciteque omnia consilia eius expiscatus est. Et quidem annis amplius septem ex inde elapsis, neque in vino vnquam simultatē Alexander ebrius vllam indicauit, neque per iram iracundus, neque amico vlli aperuit rē, omnia solitus Hephæstioni credere atque

ἔτω κωσιν ζρετη. παρὲς γραφον (εἰ βέλει) τῆ τύχη τὰ Ἀρ-
 βηλα, καὶ τὴν Κιλικίαν, καὶ τὰλλα ἃ γέρονε βίας ἔργα. καὶ
 πολέμου τύχη τὴν Τύρον ἔσεισεν αὐτὰ, καὶ τὴν τὴν Αἴγυ-
 πτον αἰέωξε. Διὰ τὴν τύχην Ἀλικαρνασσὸς ἔπεσε, καὶ Μίλη-
 τος ἐάλω, καὶ Μαζαῖος Εὐφρατὴν ἔρημον ἀπέλιπε, καὶ ἰε-
 κρῶν τὸ Βαβυλωνίον ἐπλήσθη πεδίων· ἀλλ' οὐπὶ γε σῶφρον
 ἀπὸ τύχης, οὔτε ἐγκρατὴς διὰ τύχην, οὔτε αἰάλωτον ὑφ'
 ἡδονῆς ἢ τύχης, καὶ ἀτρωτον ἐπιθυμίαις κατακλείσασα τὴν
 ψυχὴν ἐφευρεί. καὶ μὴ τὰ ταῦτα ἵδὼς αὐτὸν ἐτρέψατο Δα-
 ρεῖον· τὰλλα δὲ, ὅπλων ἡσασθῆται καὶ ἰππῶν, καὶ μάχαι καὶ
 φόνου, καὶ φυγῆς ἀδράν. τὴν δὲ μεγάλῳ καὶ αἰσθητῆτον
 ἡσασθῆται ἡσασθῆται Δαρεῖος, καὶ ἐκκλινεν ζρετῆ καὶ μεγαλοφρο-
 σύνῃ καὶ ἀνδρείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, θαυμάσας τὸ ἐν ἡδονῇ, καὶ
 πόνοις, καὶ χάσειν αἰκίητον. ἐπεὶ ἔην πέλταις καὶ σαρείσας,
 καὶ ἀλαλαγμοῖς καὶ συρράξεσιν ὅπλων, δούκτος ἴδὼ καὶ
 Ταρρίας ὁ Δεινομήδης, καὶ Ἀντιγῆς ὁ Πελλίωτος, καὶ Φι-
 λώτας ὁ Παρμηνίωνος, ἀλλὰ παρὲς ἡδονῆς καὶ γυναικαὶ καὶ
 χρυσίου καὶ ζεγγύριον, οὐθέν τι βελτίους τῶν ἀχμαλώτων·
 ἀλλὰ Ταρρίας μὲν, ὅτε τῶν χρυσῶν ἠλθῆτον Μακεδονίας
 Ἀλέξανδρος, καὶ διελύετο τοῖς δαμείσασιν ὑπὸ πδύτων,
 Φασάμνος ὁ Φείλειν, καὶ δαμείσασιν ἵνα φάσκοντα εἶ) τῆ
 τραπέζῃ παροσταγῶν, εἶτα φωραθεῖς, ὀλίγου διέφθιρεν
 αὐτὸς ἑαυτὸν· εἰ μὴ γοῖς Ἀλέξανδρος ἀφῆκε τῆς αἰτίας
 αὐτὸν, καὶ σιωπῶν ἔχῃν ὁ ζεγγύριον, αἰαμνηθεῖς ὅτι
 Φιλίππου παροσταγῶν Περσῶν, βέλει πληγῆς εἰς
 τὸν ὀφθαλμὸν, οὐ παρέσχεν, οὐδὲ ὑπὸ ἐμμένειν ἐξαρεθῆται
 ὁ βέλος αὐτὸν ἢ τρέψασα τοῖς πολεμίοις. Ἀντιγῆς
 δὲ τοῖς ἀποπεμφθεῖσιν εἰς Μακεδονίαν, διὰ νόσον καὶ πῆρα-
 σιν αἰαμῆσας ἑαυτὸν, καὶ ἀπογεγαυῆ μῆδος, ὡς ἐλήθη μη-
 δὲν κακῶν ἔχων, ἀλλὰ παροποιού μῆδος ἀρρώστια ἵνα, ἀπὲρ
 πολεμικῆς καὶ τραυματίων τὸ σῶμα μεσὸν ὀφθαλμῶν, ἠίασε
 τὸν Ἀλέξανδρον. πωθαινομήδου δὲ τὴν αἰτίαν, ὡμολόγησε
 Τελεσίππου ἔραν, καὶ σιωπῶν ἔχῃν ὅτι θάλασσαν ἀ-
 πίουση μὴ δυνάμειος ἀπολειφθῆται. Καὶ πῆτος, ἔφη, τὸ
 γυναικὸν ὅστις, ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ παρὲς τίνα δεῖ διὰ λέγεσθαι;
 τῶν Ἀντιγῆς εἰπόντος ὡς ἐλθῆτον ὅστις, Οὐκ οἶδ' (εἶπε)
 πείθω μὲν αὐτὸν καταμῆναι, ἐπαγγελλόμενοι καὶ δίδόντες·
 οὕτω πδρπὶ μάλλον ἔραν τι συνηνώμην εἶχεν ἢ ἑαυτὰ. καὶ
 μὴ καὶ Φιλώτας ὁ Παρμηνίωνος ἔθπον ἵνα τῶν κακῶν ἔσχε
 τὴν ἀκροσῆται. Ἀντιγῆς γὰρ ἴδὼ Πελλίωτον γυναικὸν ἐν τοῖς
 παρὲς Δαμασκὸν ἀχμαλώτοις, ἠλώκει δὲ ὑπὸ Ἀυτο-
 φραδάτου παρὲς τὸν εἰς Σαμοθρακίαν ἀπαπλώσασα. ἢ
 καὶ ὅψιν ἴδὼ κακῆ, καὶ τὸν Φιλώταν ἀφάμειον αὐτῆς, εἶχε
 μάλα. καὶ δὲ ὁ σιδάρεος ἐκ ἵνος πεπαμνόμειος, σὲκ ἐκρά-
 τει τῶν λογισμῶν ἐν ταῖς ἡδοναῖς, ἀλλ' αἰοιγόμενος ἐξέ-
 φερε πολλὰ τῶν ἀπορρήτων παρὲς αὐτὸν. Τί γὰρ ἴδὼ ἐκεί-
 νος ὁ Φιλίππου, εἰ μὴ Παρμηνίωνος; δὲ Ἀλέξανδρος οὐ-
 πτος, εἰ μὴ Φιλώτας; ποδὲ δὲ ὁ Ἀμμῶν, ποδὲ δὲ οἱ δρεά-
 κηντες, αἱ ἡμεῖς μὴ θέλωμεν; πύτοις πύς λόγους ἢ Ἀν-
 τιγῆς ἐξέμεινε παρὲς ἵνα τῶν σιωπῶν γυναικῶν, ἐκεί-
 νη δὲ παρὲς Κρατερόν· Κρατερός δὲ παρὲς Ἀλέξανδρον
 αὐτὸν εἰσῆγαγε τὴν Ἀντιγῆν κρύφα, καὶ ποδὲ μὴ σῶ-
 ματος σὲκ ἔθην, ἀλλ' ἀπέσχετο τὸν δὲ Φιλώταν ὑποπι-
 κρῶν δὲ αὐτῆς, ὅλον ἐφώρασε, καὶ πλέον ἢ ἑσπῆ ἔθην ἀχμαλώτων, σὲκ ἐν οἴῳ ποτὲ τὴν ὑπόνοιαν ταῦ-
 τῶν ἐξέφην ἐμμεύων, οὐδὲ ὀργῶν ὁ θυμοειδῆς, οὐ παρὲς φίλον ὁ πδρπῆτα πιγεύων Ἡφαιστῶν, καὶ πδρπῆτων

μεταδιδούς. λέγεται γὰρ ὅτι καὶ τῆς μητρὸς ἀπόρρητον ἔπι-
 σολιὺ λύσαιτος αὐτῷ, καὶ σωπῆ πρὸς ἑαυτὸν ἀναγιώσκον-
 τος, Ἡ Φαισίω ἀτρέμα πρὸ βάλων τὴν κεφαλῆν, σωμα-
 νεγίνωσκεν ὃ δὲ καλύσαι μὴ σὲκ ἔσπεμμεν, ἔξελων ἵ τὸν
 δακτύλιον, πρὸσέθηκε τὴν σφραγίδα πρὸ σωματι τῆ Φαι-
 σίωτος. ἀλλὰ ταῦτα μὴ δὴ πῆς ἀπίποι λέγων, οἷς ἀπο-
 δεικνύ) καλλις καὶ βασιλικάτα (α. τ. ἔξοισαν δὲ πητέμε-
 νος. καὶ γὰρ εἰ δὲ τὴν μέγας γέρονε, μείζων ἔστιν ὅτι τῆ τυ-
 χη καλῶς κέχρηται καὶ ἔσπ πῆς δὴ μάλλον αὐτῷ πῶ τυ-
 χῆν ἐπαίει, ποσούτω μάλλον αὐξῆ πῶ δὲρετιῶ, διὲ αὐ-
 ξίος τῆς τύχης ἐξήμεε. οὐ μὲν δὲλ ἠδὴ πρὸς τὰ πρῶτα
 τῆς αὐξήσεως αὐτῷ, καὶ τῆς δὲρχαίς τῆς διωάμεως βαδίξω,
 καὶ σκοπῶ τί τὸ τῆς τύχης ἔργον ἐν ἐκείνοισ γέρονε, διὲ ὃ
 Φασιν Ἀλέξανδρον ἔσπ τῆς τύχης μέγας γερονεναί. πῶς
 γὰρ οὐχὶ τὸν ἀτρέμον, ὦ Ζεὺ, τὸν ἀγαμακτον, τὸν ἀσφάτθον,
 ὃ χρεμεπίσαι ἵππος εἰς τὸν Κύρος θρόνον ἐκάθησιν, ὡς Δα-
 ρείων τὸν Ἰσάσπου πρῶτερον; ἢ κλακευθεῖς αἶψα ἔσπ δ
 γυμαικός, ὡς Ἐρίλιω Δαρφός ἔσπ Ἀπόσις; ἔπι θύρας
 αὐτῷ δὲ ἀφῆμα τῆς βασιλείας ἦλθεν, ὡς Παρύσαλις ἀφῆ
 Βαγῶαι. καὶ σολιὺ ἐκδυσαίμος ἀσάνδου, πρῶεθετο πῶ
 βασιλικῶ καὶ ὀρθοπαγῆ κίταειν. ἔξαιφης καὶ ἀπρῶς δε-
 κήτως κλήρω λαχὼν τῆς οἰκουμένης ἐβασίλευσιν, ὡς Ἀθή-
 νησι κληροθεσιοθετοδοσι καὶ ἀρχοισ; βούλει μαθεῖν πῶς
 βασιλεύουσιν ἀφῆσποι ἀφῆ τὴν; ἔξελίπειν Ἀργείοισ
 ποτέ ὃ Ἡρακλειδῶν γῆρος, ἔξ οὐ βασιλεύσαται πάτειον ἰὼ
 ἀλλοίς. ζητοδοσι καὶ ἀφῆ πυθαγορῶοισ ὃ τῆος ἔχρησιν αὐτὸν
 δεῖξιν καὶ μεθ ἡμέρας ὀλίγας αὐτὸς ἔσπ φανείς καὶ κα-
 τῆρας ἔπι τῷ Αἰγῶνος οἰκίαι ἐκάθησε, καὶ βασιλῆς ἠρέθη
 Αἰγῶν. πάλιν ἐν Πάφῳ, τῷ βασιλεύοντος ἀδίκου καὶ ποιη-
 ερῷ φθίνοντος, ἐκβαλῶν τῶτον Ἀλέξανδρος, ἔτερον ἐξήτει, τῷ
 Κινυραδῶν γῆρος ἠδὴ φθίνῃ καὶ ἀπλείπειν δοκωῶτος ἔια
 δι οὐν ἔφασαν πρῶεῖναι πέμπτα καὶ ἀδοξον ἀφῆσποι ἐν κή-
 πῶ λιὲ παρημελημένως ἀφῆ βεφόμενον. ἔπι τῶτον οἱ πεμ-
 φθίντες ἦσαν, ἐβρέθη δὲ πρῶσαις ὕδωρ ἐπαντλῶν καὶ διε-
 ταράχθη τῷ σραλιωτῶν ἔπι λαμβαιόμενων αὐτῷ, καὶ βα-
 δίζῃν κελθόντων ἀρχαίς δὲ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐν ὄτελει
 σινδοῖσκη, βασιλῆς ἀιηροβῆθη, καὶ πορφύρεν ἔλαβε, καὶ εἰς
 ἰὼ τῷ ἔταίρων πρῶσα γρῶλομένων. ἐκαλεῖτο δὲ ἄρα Ἀ-
 λιῶμος. οὕτως αὐ τὴν ποιοδοσι βασιλεῖς, μεταμφέζοισι,
 μεταγράφοισι (α. καὶ ραδίως, μὴ πρῶς δεχομένων μηδὲ ἐλ-
 πίζοιτας. Ἀλέξανδρος δὲ τί παρ ἄξια, τί αἰδρωδῆ, ἢ αἰμα-
 μπτι, τί πρῶσκη, τί μὴ ποιῶσαι τῷ μεγάλων; αἶμαλι κε-
 κραμένων πρῶμοις ἐπε, καὶ νεκρῶς γεγεφυρωμένων διεέη
 καὶ ποῖαι ἔφαγε ἀφῆ λιμών, ἰὼ πρῶτον εἶδε, καὶ βῆσσι χιό-
 κων κατακρησόμενα ἔθνη, καὶ πόλεις ἔσπ γῆν ἐν δέδ-
 κήας διώρυξε, καὶ θάλασσαι μαχρῶν ἔπλωσε, καὶ ἦ-
 νας αὐδρῶς τῆς Γεδροσίων καὶ Ἀραχόσιων ὀδῶων, ἐν θα-
 λάσῃ πρῶτερον ἢ ἐν γῆ φυτὸν εἶδει εἰ γὰρ ἰὼ ὡς πρὸς ἀν-
 δεσπον ἀγαθῆν παρρησίαν ἔσπ Ἀλέξανδρου πρὸς πῶ
 τύχῆν, σὲκ δὴ εἶπε, ποδ σὺ καὶ ποτέ τῶς Ἀλέξανδρου
 πρῶξῆσιν ὀδοῖ ἔδωκας; ποῖαι πέτσαν ἀγαμπτι ἀφῆ σὲ εἶ-
 λε; ποῖαι πόλιν ἀφῆρῆτον αὐτῷ παρέδωκας; ἢ ποῖαι ἀνο-
 πλον φάλαγγα; τίς ἐβρέθη βασιλῆς ῥάθυμος, ἢ σραπη-
 γρῶσ ἀμελής, ἢ κριμῶνος πυλωρός; ἀλλ' ἔσπ δὲ ὄβα-
 πος ποταμός, ἔσπ δὲ χῆμων μίτειος, ἔσπ δὲ ἦρος ἀλυπον.

340 (101.10.12)

A cōmunicare. Ferunt n. Alexandro epistolam ma-
 tris arcanam tacite secū legente, Hephæstionē le-
 niter admoto capite vna eam pellegisse: neq; Ale-
 xandrum prohibere sustinuisse, sed detracto annu-
 lo sigillū ori eius admouisse. Enimvero defatigari
 dicendo oporteret, qui omnia eavellet cōmemo-
 rare, quib. demonstratur pulcerrime & vt regē ma-
 xime decebat suavsum fuisse Alexandrum potentia. vt si Fortuna magnū eum fecerit, maius hoc sit
 quod ea recte vsum est: & quanto magis fortunam
 eius laudes, tāto magis virtutē ipsius extollas, quæ
 dignum fortuna sua eūfecit Sed iam nunc adprin-
 cipia incrementorum, ac in initiopotētiæ Alexandri
 venio, consideraturus quodnam Fortunæ opus in
 iis sit, ppter quod Alexander à Fortuna euectus &
 auctus dicatur. Quid ni enim, dii boni? Scilicet il-
 læsum, incruentū, nulla obita expeditione, equi
 hinnitu eum in solium Cyri extulit, vt ante Dariū
 Hystaspis F. aut muliebri adulatione inductus vir
 hoc ei contulit? quomodo Darius Arofia impellē-
 te Xerxi ad fores diadema regni attulit? aut sicut
 Parysatis filiopei Bagoā? vt stolam exuens astande,
 regiam erectamq; tiaram sibi circūposuit? aut sub-
 ito & ppter expectationē sorte electus imperium
 orbis terrarum suscepit? sicut Athenis thesmothe-
 tē & archōtes sorte legūtur. Discere vis, quomodo
 homines Fortunæ favore reges creētur. Apud argi
 uos aliquando defecit Heraclidarum genus, è quo
 regē eos deligere patria cōsuetudo iubebat. querē
 tibus ac sciscitantib. oraculum datum est, regē ab
 aquila demonstratum iri. ac post paucos dies aquila
 in domum Ægonis deuolare cōpēcta fecit, vt
 Ægon rex designaretur. Rursum in Papho cum
 rex improbe iniusteque segereret, Alexander eo
 eiecto alium quærebat è stirpe natū Cinyre: cum
 ea gēs iam deficere & perire putaretur: vnum ergo
 dicebant inde superesse hominem pauperē & ob-
 scurum qui in horto quodā neglectus ab aliis ale-
 retur. ad hunc missi à rege venerunt. estq; inuen-
 tus aquam areolis olerum in horto infundens, ac
 perturbatus est, cum milites eum arripent, & ire
 iuberēt, cæterum adductus ad Alexandrum in vili
 findone, rex est factus, purpureq; ornatus, & in nu-
 merum eorum receptus qui Socii appellabantur.
 nomen ei fuit Alynomus. Hoc modo fortuita e-
 uenta reges faciunt, vestitum mutant, ac celeri
 mutatione alia nomina imponentes nihil tale ex-
 spectantib. aut sperantibus. Alexandro autē quid
 præclari obtigit præter meritum, quid sine sudore,
 sine sanguine, quid gratis, quid absq; labore? San-
 guine mixtos fluuios bibit, per cadauera veluti
 pontem amnes transit, herbam edit fame urgente
 quam primam conspexit, gentes altis niuib. ob-
 rutas, & vrbes infra terram desiderentes penetrauit,
 mare hostile nauigauit, tumulosque arenarum in
 Gedrosiis & Arachosiis peruadēs, ante in mari quā
 in terra vidit stirpem. Quod si libero ore aduersus
 Fortunam tanquam contra hominem loqui lice-
 ret pro Alexandro, equidem eam sic compellatē.
 Quando tandem, ὃ Fortuna, Alexandri actionib.
 tu, & vbi viam aperuisti? quodnam saxum tua ope
 adiutus cepisti sine sanguine? quam vibem ei p æsi-
 dio nudatam tradidisti? quē exercitum inermem?
 in quem regem incidit fœcordem? in quem ducem
 negligentem? in quem ianitorem dom. ientem?
 quē fluuium traiectu faciliē, quam hyem ē tempe-
 ratam, quam xliatē molestiē expertem præbuidisti?

Ad Antiochum Seleuci F. ad Artaxerxem Cyrifratrem, ad Ptolemæum Philadelphum abi. eos viui etiamnum patres regio titulo dignati sunt: ii precia nullis lacrymis constantia vicerunt, ii inter festos dies ac rōpas & spectacula vitam exegerunt, ii ob felicitatem in regia dignitate consenuerunt. Alexandri si nihil aliud, saltem totus corpus considera à summo capite vsq; ad imos pedes hostilibus vulneribus contusum atque dissecatum,

Hastis, & gladius, saxisque inuentibus ictum.

Ad Granicū galca eius gladio fuit dissecata, ictu vique ad capillos penetrante. Gazæ iaculo humerū est vulneratus. in Maragandis sagitta crus, ita vt os radii fractū eo ictu eminuerit. apud Hyrcaniam lapide ceruicē ictus est. qua ex plagavifus ita fuit hebetatus, vt per non paucos dies in periculo amittendi visus oculorum fuerit. Ad Asfacana Indico telo fauciatus talum est. quo quidem tempore adulatoribus subridens dixit: Hic quidem sanguis est,

Non ichor, qualis stillat de sanguine diuūm.

Apud Iffum gladio femur ei vulneratum est à Dario manum cum ipso conferente, vt Chares scribit. ipse simpliciter & verissime scribēs ad Antipatrum, Mihi quoque inquit, vsu venit vt pugione femur fauciaret: sed neq; tum, neque postmodo quicquā mali ex eo vulnere euenit. In Mallis sagitta bicubitalis per thoracem in pectus & fursum vsq; ad ceruicem fuit adacta. autor Aristobulus. Tanaim trá gress⁹ Scythas fudit, & equo ad C. L. stadia insecutus est, cum quidem alui profluuio vexaretur. Euge Fortuna, alexandrum auges scilicet atq; magnum facis vndiq; perfodiēs, vndiq; lædēs, omnia corporis mēbra vulneribus aperies: non quo modo Minerva sagittam in Menelaū coniectā invalidissima armorum vertit, ac thorace, mitra, & cingulo ictus vim ita retudit, vt leuiter pstricto corpore dūtaxat sanguis flueret: sed nuda mēbra vulneribus exponēs periculoſis, ictuſq; per ossa dirigēs, corpusq; in orbem ambiens, oculosque & pedes oppugnans, impediens persequentem hostes, victorias subtrahens, spes subruens. Mihi profecto nullus rex videtur Fortunam expertus iniquiorem. In multos quidem ea incidit grauis atq; inuida. sed alios fulminis in morem succidit atq; perdidit: ira eius & odium in alexandrum pertinax fuit, & cum inuicto contendenti studio coniunctum, quale aduersus Herculem. Quos enim Typhones aut vastissimos Gigantes non in eum excitauit? quos hostes non muniuit armorum multitudine, aut fluminū profunditate, aut rupium asperitate, aut peregrinarū belluarum robore? Quod nisi magna fuisset alexandri altitudo animi, & à magna virtute suscepti conatus contravirtutem eniti pertendissent: quomodo non despondisset animum, toties signa cōferens, exercitum armans, oppugnans, persequēs? innumeras defectiones, auersiones, insult⁹ gentiū perferens? quid reges iugum abiicientes, Baetra, Maracanda, Sogdiani? deniq; inter gentes infidas & infidias hydram secans semper nouis bellis pullulantē? absurdum videbitur quod dicam: sed dicam tamen quia verum est. Parum abfuit quin Fortunæ culpa alexander desineret ammonis filius haberi. Quis enim diuina stirpe natus tot laborioſas exantlauit ærumnas, Hercule dempto?

A ἄπιθι παρὲς Ἀντιοχὸν τὸν Σελεύκου, παρὲς Ἀρταξέρξην τὸν Κύρου ἀδελφόν. ἄπελθε παρὲς Πτολεμαῖον τὸν Φιλαδέλφον. ἐκείνοις ζῶντες οἱ πατέρες βασιλεῖς ἀνηγόρευσαι, ἐκείνοι μάχας ἀδακρύτους ἐπίκων, ἐκείνοι πύργους ἐζόντες ἐν πομπαῖς καὶ θεαταῖς διετέλεσαν, ἐκείνων ἕκαστος δὲ δύτυχίαι βασιλεύων ἐγήρασαν. Ἀλέξανδρου δὲ εἰ μηδὲν ἄλλο, τὸ σῶμα ἰδὸν κατατετριμμένον δὲ ἀκρῶς κεφαλῆς, ἀχει ποδῶν δὲ ἀκέκοπται, καὶ περὶ τετράσθαι τυπτόμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἔγχετ' ἀοεὶ τε μεγάλοις τε χερμαδίοισι: ὅτι Γραμύχου ἕλπει δὲ ἀκροπέις τὸ κρείνος ἀχει

B τῶν τευχῶν ἐν Γάζῃ βέλει πληγῆς τὸν ὦμον, ἐν Μαλλοῖς τὸ ζώμα πτώ κνήμῳ, ὡς τε τῆς κερκίδος τὸ ὄρεον ἀποκλαδὲν ὑπὸ τῆς πληγῆς ἐξελείσθαι. περὶ τὴν Ἰρρακίαν λῆθα τὸν τραχίλλον, εἰς οὗ καὶ τὰς ὄψεις ἀμυρωθεῖς, εἰς ἡμέρας πολλὰς ἐν φόβῳ πηρώσεως ἐγήρατο. παρὲς Ἀσσυκάνοις Ἰνδικῶ βέλει τὸ σφυρὸν, ὅτε καὶ παρὲς τοῖς κρηάκας εἶπει ἔπι μὲν Διόσασ, Ἰσπί μὲν αἵμα, ὅκα ἰχθῶρ, οἷός περ τερέφ μακάρουσι θεοῖσι. ἐν Ἰσῶ ἕλπει τὸν μηρὸν, ὡς Χάρης φησὶν, ὑπὸ Δαρείου τῷ βασιλέως εἰς χεῖρας ἀπὸ σπυδραμόντος. αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ἀπλῶς γράφων καὶ

C μετὰ πάσης ἀληθείας παρὲς Ἀντίπατρον, Σωβέβη δὲ μοι (φησὶ) καὶ ἀπὸ ἐγχειρίδια πληγῶν εἰς τὸν μηρὸν. ἀλλ' ὁσθὲν ἀποπον οὔτε πύργον οὔτε ὑψέρον ἐκ τῆς πληγῆς ἀπήντησεν. ἐν Μαλλοῖς τὸ ζώμα διπλήξ ἀπὸ τῆς θέσεως εἰς τὸ σῆθος ὑπελάσας, ἐλάβε καὶ τὸ ἀσθῆκος, ὡς Ἀεσίβελος ἰσόρηκε. Διόσασ ἵ τὸν Τάναιν ὅτι τοῖς Σκύθας, καὶ τρεφά μῦθος, ἐδίωξεν ἰπώ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν σαδίοις, ὑπὸ Διόσασ ἐνοχλοῦ μῦθος. ὅγε ὁ τύχη τὸν Ἀλέξανδρον αὐξέει καὶ μέγαν ποιεῖς, δροῦψουσα πύργον, ὑπερίδουσα, πῶ μὲρος αἰοῖουσα ἔσώματος. οὐχ ὡς ἄλλῃ ἢ Ἀθιναῖ παρὲς τῷ Μεγελαῖς τὸ βέλος εἰς τὰ κατερώματα

D τῶν ὀπλῶν ὑπελάσας, θέρακι καὶ μίτρα καὶ ζωστῆρι τῆς πληγῆς τὸν τόνον ἀφῆλε θηροῦ τῆς σώματος, ὅσον αἵμα πηρόφασιν ῥυῖωαι, ἀλλὰ γυμνὰ παρέχουσα τοῖς βέλεσι τὰ κείρια, καὶ δι' ὅσων ἐλάουσα τὰς πληγὰς, καὶ περὶ τρέχουσα κύκλω τὸ σῶμα, καὶ πολιορκουσα τὰς ὄψεις, τὰς βασίσεις ἐμποδίζουσα, τὰς διώξεις, περὶ ὅσα τὰς νίκας, ἀναδέπουσα τὰς ἐλπίδας. ἐμοὶ μὲν ὁσθὲν βαρυτέρα δοκεῖ κρηάσθαι τύχη τῶν βασιλέων, καίτοι πολλοῖς ἐπέπεισθη ἑρῆ καὶ βασκανός. ἀλλ' ὡς σκηπτός ἀπέχευε τοῖς ἀλλοῖς καὶ διέφθειρε, παρὲς δὲ Ἀλέξανδρον αὐτῆς τὸ θυμὸν ἐγέγωνε φιλοεικὴν καὶ δύσει καὶ δυσεκβίασον, ὡς ἄλλῃ παρὲς τὸν Ἡρακλέα. ποίους γὰρ Τυφῶνας ἢ πελωρίους γίγαντας ὅκα ἀείρησεν ἀνταγωνιστὰς ἐπὶ αὐτοῖς; ἢ τίνας ὅκα ἀχρῶσε τῶν πολεμίων πληθεσὶν ὀπλῶν, ἢ βασίσι ποταμῶν, ἢ βαχίτησι κρημνῶν, ἢ θηρίων ἀλκῆς ἀλλοφύλων; εἰ δὲ μὴ μεγάλη ἴδ' Ἀλέξανδρου φρονίμια, μηδὲ ἀπὸ ἄρετῆς ἐρωμῶν μῦθος

E μεγάλης ἐξανάφερε, καὶ δὴ διηρείδω παρὲς τὴν τύχην, ὅκα ἂν ἕκαμε καὶ ἀπηγόρευσε πύργον, ἐξοπλισμῶν, πολιορκῶν, διώκων, ἀποστάσεων, μυείας ἀπὸ τῆς πῆρας, σκιρτήσεων ἐθνῶν, βασιλέων ἀφύσιασμοῖς, Βάντεσ, Μαράχανδα, Σογδανοῦς, ἐπέθεισιν ἀπίστοις καὶ ἔπι βούλοις, ὑδρατέμων ἀείψοι πολέμοις ἐπιβλάσανουσιν. ἀποπον

F τὸν δὲ δόξω λέγειν, ἐρῶ δὲ ἀληθῆς παρὲς μικροῦ ἀπὸ τῆς τύχης Ἀλέξανδρος ἀπώλεσε τὸ δοκεῖν Ἀμμοῖος εἶναι, τίς γὰρ ἂν ἐκ θεῶν γέγωνός, ὅτι σφαιλεῖς οὕτω καὶ πολυπόους καὶ γλήμοιαι ἐξέμῳ χθισὲν ἀθλοῦς, πλὴν ὁ Διὸς. Ἡρακλῆς

τοπόνδιν δόξω λέγειν, ἐρῶ δὲ ἀληθῆς παρὲς μικροῦ ἀπὸ τῆς τύχης Ἀλέξανδρος ἀπώλεσε τὸ δοκεῖν Ἀμμοῖος εἶναι, τίς γὰρ ἂν ἐκ θεῶν γέγωνός, ὅτι σφαιλεῖς οὕτω καὶ πολυπόους καὶ γλήμοιαι ἐξέμῳ χθισὲν ἀθλοῦς, πλὴν ὁ Διὸς. Ἡρακλῆς
ff iij

Δὲν ἑκείνῳ μὲν εἰς αἴψα ὑβρείης ἐπέταθε λέοντας ἀφρεῖν,
 καὶ κότερὸν δώκειν, καὶ σβεῖν ὄρνιθας. (ἵνα μὴ σχολάζῃ
 τοῖς μείζοσι παύσιν, Ἀντίοχος κολάζειν, καὶ Βουσίεidas
 παύειν μιαιφονοῦσας) Ἀλέξανδρος δὲ ἐπέταθε μὲν ἢ ἀ-
 ρετὴ τὸν βασιλικὸν καὶ θεῖον ἀθλον, οὗ τέλος ἰὸν, οὐ χρυσὸς
 ὑπὸ μνείων καμήλων παεικρομίζοντος, ὅσδε τρυφαί
 Μηθικῆ καὶ τρέπεζα καὶ γυναικες, ὅσδε Καλυδῶνιος οἴ-
 νος, ὅσδε Ὑρκανικὴ ἰχθύες. Δὲν εἰς χροῖμα κρομήσαντα
 πύργους αἰθερώπους, μίας ὑπερκρούς ἠγεμορίας, καὶ μίας
 ἐθαδίας Διαιτίης καταστήσασα. Τῶτον ἐκ παιδὸς ἐμφυτον
 ἔχον ἔρωτα σιωτρεφόμενον καὶ σιωαυζαίμενον, ὡς ἀφί-
 κρητο παρόσθεις παρὰ τὸν Περσῶν βασιλέως παρὸς Φίλιππον,
 ὃς ὅσδε ἐνδύμνος ἰὸν, φιλοφρονοῦμενος καὶ ξεῖζων ἀδύς Ἀ-
 λέξανδρος, ὅσδε ἐν ἡρώτα παιδικῶν, ὅσδε ἄλλοι, παρὸς τῆς χρυ-
 σῆς αἰαδεῖδραδίας, ἢ τῆς κρεμασῶν κήπων, ἢ πῶς ὁ βασι-
 λυς κεκέρμηται, Δὲν ὅλος ἐν τοῖς κυριωτάτοις ἰὸν τῆς ἠγε-
 μορίας, ἰδία πτωχάνομος πῶς ἢ διώαμις ἢ Περσῶν, πῶ
 πταγμένος ὁ βασιλεύς ἐν πῶς μάχης ἀγωνίζεται, (κα-
 θάρ Οὐδυσσεὺς ἐκείνος, Πύδ δὲ οἱ εἴτετα κείται δρῆία,
 πῶ δὲ οἱ ἴππῳ) τίνες ὀδοὶ βραχυτάται τοῖς αἰῶν πορδομέ-
 νοις ἀπὸ θαλάσσης, ὡς τοῖς ξένους ἐκπεπλήχθη, καὶ λέ-
 γη ὡς ὁ πῶς ὅσδε, βασιλεύς μέγας, ὁ δὲ ἡμῶν πρῶτος, πλού-
 σιος. ἐπεὶ δὲ Φιλίππου τελευτήσαντος ὄρητο Διαιβα-
 λείν, καὶ τῶς ἐλπίσιν ἠδῆ καὶ τῶς παρῶσθαῖς ἐμπεφυ-
 κῶς, ἔσπευδεν ἀναστὰς τῆς Ἀσίας. εἰσαπο τῆς τυχη, καὶ
 ἀπέσπεφε καὶ ἀπὸ τῆς ὀπίσω, καὶ μνεία παρῶσθαῖς
 ἀσχολίας καὶ Διαιτείας ἑπιλαμβανόμενῃ παρῶτον αὐ-
 τῶν τὰ βαρβαρικά τῶ παρῶσθαῖς διατάσσει, Ἰλλυρικὸς
 καὶ Τριβαλικὸς μηχανοκρήν πολέμους. αἰς μετρεῖ Σκυ-
 θίας τῆς παρὰ Ἰστρον ἀποπασθῆς ἀπὸ τῆς αἰῶν παρῶσθαῖς,
 καὶ παρῶσθαῖς καὶ κατεργασάμενος πῶντα κινδύοις καὶ
 ἀγῶσι μεγάλοις, ἀδύς ὄρητο καὶ ἔσπευδε παρὸς τῶν Διαι-
 βασι πάλιν ἢ δὲ πάλιν αὐτῶν τῶ Θήβας εἰσῆσαι, καὶ πό-
 λεμον Ἐλλυρικὸν ἐμποδῶν κατέβαλε, καὶ δευτέρω παρὸς αἰ-
 θρας ὀμοφύλους καὶ συγγενῆς Διαιφόνου καὶ σιδῆρου καὶ πυ-
 ρὸς ἀνάγκη ἀμύνης, ἀτερπῆσται τοῖς τέλος ἔχουσαι, ἐκ
 τούτου διέβαθεν ὡς μὲν Φίλαρχος φησιν, ἡμερῶν τετάρκοντα
 ἔχον ἐφόδον ὡς ὁ Αἰετοῦ βουλος, ἐβδμήκοντα τὰ λατὰ τῆς
 δὲ οἱ κτηνῶν καὶ παρῶσθαῖς βασιλικῶν δένειμε τῶς
 πλείστας τοῖς ἐπαύροις, μόνος ὁ Περδικῆς ὅσδε ἐλαβε δι-
 δόντος, Δὲν ἡρώτασε, Σαυτῶν δὲ τῶ καπαλείπει Ἀλέξαν-
 δρος; πῶ δὲ εἰπόντος ὅτι τῶ ἐλπίδας, Οὐκισμὸς (ἔφη) καὶ
 ἡμῶς πῶ τῶν μετῶσθαῖς καὶ δὲ δὲ κατὰ τῶν λαμβάνειν, ἀλ-
 λά τῶ Δαρείς παρῶσθαῖς τίνες οἷον ἦσαν ἐλπίδες ἐφ' αἷς
 διέβαινε εἰς Ἀσίαν Ἀλέξανδρος; οὐ τῶ τῶν πόλεων μυ-
 ριαθρόν ἐκμετῶσθαῖς διώαμις, ὅσδε ὅσδε δι' ὄρα, πλέ-
 οιτες, ὅσδε μῶστας, ὅσδε πῶσθαῖς, μανικῆ καὶ βάρβαρα κα-
 λαστῆρα θαλάσσης, Δὲν τῶ μὲν ἐκτός, ἐν ἰλίθροις ὀπλοῖς
 φιλοπῆμα πολλή, καὶ ζῆλος ἠλικίας παρῶσθαῖς, καὶ ἀμύ-
 λα παρὸς δόξης καὶ δρῆτῆς ἐπαύρων αὐτός δὲ εἶχεν ἐν εἰσαυτῶν
 τῶ μεγάλας ἐλπίδας, ὅσδε βεβαίως παρὸς θεοῦ, πῶσθαῖς Φί-
 λους, ὅσδε τῶσθαῖς, ἐγκράτεια, ἐμπειρία, ἀφοβία παρὸς θά-
 νατον, ἀψυχία, Φιλανδρῶσθαῖς, ὀμιλία βάρμας, ἀψευ-
 δὲς ἦτος, ἀσάφεια ἐν βουλαῖς, τῶσθαῖς ἐν παρῶσθαῖς, παρῶσθαῖς
 μὲν γὰρ οὐ παρῶσθαῖς ὅσδε πῶσθαῖς τὸ Ἀγαμέμνωνος καὶ ἄλλος ἐκ τῶσθαῖς
 σιωτῶσθαῖς εἰκόντων, ὀμοίωσας,

βίωνιος θεογεν
 Μειρίν. p. 76.

A Verum huic vnus vir improbus iniunxit vt leones
 caperet, apros insequeretur, aues abigeret, ne ma-
 iores res obeundi, Antæumque puniendi, & Busi-
 ridis homicidiis finem imponendi ocium habe-
 ret, Alexandro autem virtus imposuit regium ac
 diuinum certamen, cuius finis esset non aurum ab
 innumeris circumferendum camelis, non luxus
 Medicus, mensæ & mulieres, neque vinum Caly-
 donium aut Hyrcanici pisces: sed vt omnes homi-
 nes in vnâ republicâ constitutionem redigens,
 omnes vni principatui subditos, vni vitæ rationi
 adsuaderet. Hunc amorem à puero gerens ia-
B fitum, vnaq; cum corpore auctum & adultum, vt
 legati venerunt à rege Persarum ad Philippum, qui
 tum peregre aberat, ipse eos comiter hospitio exce-
 ptos, nihil puerile (vt alii) interrogauit, de aurea illa
 arbori maritata vite, aut hortis pensilibus, aut or-
 natu regis: sed totus in iis erat, quæ imperii sum-
 mam & vim continebant: sciscitans quantus esset
 Persarum exercitus, quo loco rex in præliis pugna-
 ret. exemplo nimirum Vlyssis, rogantis:

Arma vbi sunt illi, stabulum quod quadrupedantum?
 que itinera breuissima fursu à mari tendentibus: ita
 vt attoniti hospites dixerint: Ille puer magnus est
C rex, noster autē diues. Postea quā vero mortuo Phi-
 lippo ad traiciendum in Asiam appulit animum,
 iamq; & spe & apparatu totus ea fuit in expeditio-
 ne: iniecit manū Fortuna, auertitq; eū & retro ab-
 straxit, innumeraq; occupationes ei & moras cir-
 cumdedit. In itinere vicinis barbaris cōturbatis, Illyri-
 cū & Triballīcū bellum ei immisit, quibus ab Asiati-
 ca re vsq; ad Scythiā Istro adiacentē auulso, & cir-
 cumcūsitādo magnisq; periculis ac certaminib;
 obeundis defuncto, eū debellatis hostibus rursū
 expeditioni incumbere, eadē denuo Thebas in-
D cussit, Græcumq; bellum, & atrocē aduersus cogna-
 tos & populares percedes, ferrū, ignemq; vindi-
 cā, cuius fuit tristissimus finis. His peractis rebus
 traiecit in Asiam, viatico instructus, vt Phylarchus
 prodidit, xxx. dierum. Aristobulus scripsit, lxx. eū
 habuisse talenta. Interim rem familiarem & redi-
 tus regios maxima ex parte inter amicos diuisit.
 Solutus Perdicas nihil accepit, quanquam offeren-
 te rege. sed interrogauit, Tibi vero, Alexander,
 quid facis reliquum: isque vbi respondit spes. nos
 ergo etiam, inquit, in earum parte acquiescemus.
E rectum quippe est nos Darii poti⁹ expectare opes,
 quam tuas accipere. Et quænam tandem erant illæ
 spes, quibus fretus Alexander in Asiam transmisit?
 non copiæ ex urbibus, quarum quamuis multa ci-
 uium millia inhabitarent certo numero condu-
 cta: non classis quæ per montes nauigaret: non fla-
 gella, non compedes, barbaricæ infantiæ supplicia
 mari imponenda. Verum extra ipsum in exiguo
 exercitu vigeat magnū laudis studium, & æmula-
 tio ætate equalium, certamenq; de gloria & virtute
 cum focis susceptum. Ipse autē magnas in se spes
 continebat. pietatem aduersum deos, fidē erga a-
 micos, frugalitatem, continentiam, peritiā, mortis cō-
 tēptum, magnanimitatem, humanitatem, comitatem,
F cando, constantiam in cōsiliis, celeritatem in a-
 ctionibus, principatū in gloria, institutū animi in
 rebus gerendis efficacem. Nam Homerus quidem
 neq; conuenienter neq; probabiliter Agamemno-
 nis pulcritudinem è trib. cōpegit similitudinibus:

κενά δὲ ἔξωθεν παροδρομαί καὶ ἀλλοδαγοὶ Μακεδόνων, οὐ μηχανῆς τινας, οὐκ ὀργάνων παρόντων, ἀλλ' ὑπὸ αὐτοῦ δῆς ἐξίρει τυπόντων τὰ τεῖχη, καὶ χερσὶ γυμναῖς ἀπὸ τῆς ἐξαι καὶ μονοῦ ἀλφαφαγεῖν βιαζομένων. ὁ δὲ δὴ τυχῆς βασιλεύς, καὶ ὑπὸ τῆς τύχης φυλαττόμενος αἰεὶ καὶ δορυφορούμενος, ὡς περὶ θηρίον ἀρκυοῖν εἰσχεθεῖς, ἔρημος καὶ ἀβοήθητος, οὐχ ὑπὸ Σούσων ἑσδὲ Βαβυλωνίως, ἑσδὲ Βακτριᾶ λαβεῖν, ἑσδὲ ὁ μέγα τῆ Πώρου κρατήσας, (ποῖς γὰρ ἐνδόξοις καὶ μεγάλαις ἀγῶσι, καὶ δυστυχῶνται, ὅ γινώσκουσιν οὐ παρῆσι) ἀλλ' οὕτω δύσεις ἡ καὶ βασκαῖος ἡ τυχη, καὶ φιλοβαρβαρος καὶ μισαλέξανδρος, ὡς τε μὴ ὁ σῶμα μόνον αὐτῶν μηδὲ τὸ βίον, ἀλλὰ καὶ τὸ δόξα αἰελεῖν, ὅσον ἐφ' ἑαυτῆ, καὶ ἀφ᾽ ἑσθῆρας τὸ ὕκλειαι. εἴ γὰρ παρ' Εὐφράτιω Ἀλέξανδρον ἢ Ὑδάσπιν πρὸς τὰ κείοντα, δφνόντων, οὐδὲ ἀγῶνας, ἐν χερσὶ Δαρείου γυμνοῦμενος, καὶ ἵπποις καὶ ἐξίρει καὶ χερσὶ Περσῶν ἀμυνομένων ὑπὸ βασιλέως ἀποθηναῖον ἑσδὲ τὸ Βαβυλωνίως ἐπιβάλλοντα τειχῶν σφαλιῶν, καὶ περὶ ἀπὲ ἐλπίδος μεγάλης. οὕτως Πελοπίδας καὶ Ἐπαμεινώνδας, ἄρετῆς ὁ πρῶτος γάλατος ἦν, εἰς δυστυχίας ἐπὶ τηλικούτοις. τὸ δὲ νῦν ἐξεπαζομένης τύχης οὗ ὁ ἔργον, ἕξατὰ βαρβαροῦ ἀποταμίας, καὶ τειχεσὶ ἀδόξου πολέμου ἀποβαλλόμενης, καὶ ἀποκρυφάσης τὸ οἰκουμένης βασιλέα καὶ κύριον, ὁ πλοῖς ἀπίμοις καὶ σκῆμα ποῖς ἀπὸ τυχεῖς τυπτόμενος καὶ βαλλόμενος ἀπολέων, καὶ γὰρ χερσὶ τῆ κεφαλῆς ἀπὸ τῆς κρούσεως ἐπλήγη, καὶ βέλει πρὸς τὸ θώρακα διέκρυψε, ὅπως περὶ τὸ μακρὸν ἐνερφθέντος ὄψεως καὶ καταπαύματος, ὁ μὲν καυλὸς ἐξείχε βαρυῶν, τὸ δὲ ἀκίδος ὁ σίδηρος πρὸς τὸν δακτύλων ὄψεως ἔχε, καὶ πέντε μήκας. ἕξατὸν τὸ δφνόντων, ὁ μὲν ἠμύνετο τὸς χερσὶ σῶμα, καὶ τὸ βαλόντα καὶ πελάσας πλημῆσαντα μὲν ἐξίρει, αὐτὸς περὶ ἐν χειρὶ φάσας κατέβαλε καὶ ἀπέκτεινε. ἐν τῷ τῷ δὲ πρὸς δραμῶν ἐκ μύλωνος, ὑπὸ φησὶ ἑσδὲ ἀυχένος ἐπιπρὸν πληγῶν καὶ τιμὴν ἔχεν, ἢ σινέχε τὸ ἀποπρὸν αὐτῶν σκωτῶν τῶν ἡ δὲ ἀρετῆ παρῶν, γάρατος μὲν αὐτῶν, ῥώμῳ τῷ καὶ αὐτοῦ ποῖς περὶ αὐτὸν ἐμποιόσα. Λημναῖοι γὰρ καὶ Πτολεμαῖοι, καὶ Λεονάτοι, καὶ ὅσοι τῶν τεῖχος ὑπὸ καταβάντες ἢ ῥῆξαντες ἔστησαν παρὸ αὐτῶν, τεῖχος ἀρετῆς ἦσαν, ἄνοια καὶ φιλία εἰς βασιλέως ἰα σῶμα καὶ ἰα τὸ ὄσωπα καὶ τὸ ψυχῆς τὸ ὄσωπα βαλλόμενοι. εἴ γὰρ δὲ τυχεῖς ἀγαθῶν βασιλέων ἔπρηξι παρῶν ἀποθήσασιν ἐκείνους καὶ παρῶν διωθούσιν, ἀλλ' ἔρωπι τῶ ἀρετῆς, ὡς περὶ ὑπὸ φίλων μέλιτην, τῶ ἀρχόντι παρῶν ἐρχόμενοι καὶ παρῶν πεφύκασι. ποῖς οὖν οὐκ αἰεὶ ποῖ τῶ παρῶν ἀκινδυνος κατῆς, ὅτι τυχεῖς μέγα ἀγῶνα κατ' ἀρετῆς θεῶν, καὶ ὁ μὲν βαρβαρον παρ' ἀξίον ἐπιχερσὶ δὲ τυχεῖς τῶ δὲ Ἐλλῶνικῶν αὐτῶν τῶ δὲ διαμιν δὲ ἀρετῆς, καὶ μὲν ἐκείνοι περὶ γίνονται, τῶ τυχεῖς καὶ δαίμονος φρονηροῦ καὶ νέμεστος ἔσαι τῶ ἔργον, ἀπὸ οὗτοι κρατήσασιν, ἀρετῆ καὶ πόλεως καὶ φιλία καὶ πίστις, ἐξοίπειται ὁ νικητήριον. ταῦτα γὰρ μόνον παρῶν Ἀλεξάνδρου. τὸ δὲ ἄλλης διωάμεως καὶ τῶ ἀσκήσης, καὶ γύλων, καὶ ἵππων, καὶ στρατοπέδων, μέσον ἔθηκεν ἡ τυχη τῶ τεῖχος. ἐβέβαιον μὲν οὖν τῶν βαρβαροῖς οἱ Μακεδόνες, καὶ περὶ αὐτοῖς ἐπιχερσὶ τῶ τῶ πόλι. Ἀλεξάνδρου τῶ ἑσδὲν ἡ ὄφελος ἠρπασο γὰρ μὲν εἰς βέλοισ, καὶ τὸν πόλεμον ἐν ποῖς ἀσκήσης εἶχε, καὶ δεσμὸς ἡ αὐτῶν καὶ ἡ τῶ τῶ τῶ ξάμα τῶ θώρακος παρῶν ὁ σῶμα καὶ ἀσκήσης μὲν ὡς περ

A interim foris inanes incurfiones atq; conclamationes erant Macedonum, cum machina ad oppugnandum nulla, nullum in promptu esset instrumentum: sed muros prae opitulandi studio gladiis percuterent, nudisque manibus rumpere ac tantum non mordicus comminuere niterentur? At enim fortunatus ille rex, utpote quem perpetuo stiparet custodiretq; fortuna, feræ in modum cassibus implicatæ, desertus & auxilii inops agebat: non eo reductus, ut Susis, Babylone, vel Bactris potiretur, aut præclaram de Poro illam victoriam reportaret. nam qui arduas ac gloriosas res gerendas suscipiunt, ab illorum infortunio, si quod habent, saltè dedecus abest. Sed ita pertinax & inuidiosa fuit fortuna, ita barbaris fuit, Alexandro male voluit: ut (quantum in ipsa quidem fuit) non corpus modo tunc eius atq; vitam, sed & gloriam decusq; aboleuerit. Neq; enim adeo indignum erat vel turpe Alexandrum ad Euphraten vel Hydaspem occumbere, aut manu cum Dario conferta equis, gladiis, & securibus Persarum pro rege suo propugnantium interfici, aut conscensis Babylonis mœnibus, ruere & à magna spe decidere. Sic Pelopidas & Epaminondas extincti sunt: quorum in tantis conatibus mors virtuti, non calamitati est imputanda. Sed quodnam fuit facinus Fortunæ, in quam nunc inquirimus? Ut in extremo angulo barbaricæ fluvii ripæ, intra muros ignobilis oppiduli inclusus atq; occultatus orbis terrarum rex atq; dominus periret, armis inhonestis & instrumentis temere oblati percussus atque contusus. Nam securi per galeam caput vulneratum eius est, & sagitta aliquis arcu emissâ thoracem perripit, cuius ad mammam infixæ ossibus & inhaerentis, colis eminuit aggrauans, cuius autem ferrea in digitos fuit lata, longitudo quinq;. Extremum mali hoc fuit, dum ipse aduersus hostes defendit, & eum qui coniecerat telum, ac gladio armatus accedere audebat, pugione præuentum deiecit atque necat: interea quidam è pistrino accurrens à tergo ictum ceruicibus Alexandri ingerit, quo in vertiginem acti sensus sunt hebetati. Verumtamè præsto adfuit virtus, fiduciam ipsi, sociis robur festinationemq; inferens. Limnæus enim, Ptolemæus, Leonnatus, atque alii, qui vel superato vel perrupto muro ante regem constiterant, murus erant virtutis, ob benevolentiam & amicitiam, qua Alexandro erant iuncti, corpora, facies, animasq; suas pro eo opposcentes. Non enim Fortunæ casu fit, quod alii vltro pericula pro regibus adeunt, & mortem oppetunt: sed ob virtutis amorē, sicut ob illex aliquod medicamentū apes solēt, principi se adiungūt & adhærēt. Quis aut qui tūc extra periculū cōstitutus spectator adfuisset, nō hoc erat dicturus? Cōspicere se magnū Fortunæ aduersus virtutē certamen: & barbaros indigne superiore esse loco, fortuna fauente: Græcos aut resistere vltra vires, virtutis p̄fidio. ac si barbari vincant, Fortunæ hoc & inuidi genii ac Nemesis fore opus: si Græci, victoriā virtuti, audaciæ, amicitia, ac fidelitati deberi. Et. n. hæc sola aderant tum Alexandro: reliquis copiis, apparatus, classib., exercitib., equitatu murū obiecerat. Tamen barbaros fuderunt Macedones, eosq; stratos ruinis oppidi texerūt. Verum hoc Alexandro nihil tulit opis. Raptus. n. inde est ut erat telo onustus, & bellū in viscerib. cōtinebat, tanquam vinculo aut clauo thoracem sagitta corpori adstringente. Quam cum vi euellere è vulnere tanquam

è radi
est fec
mam
tem f
hemen
dolor
sam p
ret pe
sagit
pugn
mation
go eos
adden
mas &
lavit, q
ce rest
timidu
non cr

P
C

A

in eos
tū sibi
lus erit
tionē
Phorm
Cyther
Pylum
Tolmie
nidē qu
neta: i
conatu
Lesbū,
poresta
à Phyl
texerūt
deduce
phon
quomo
ferit rei
gene S
nis, v
inueni
li Ph
bularū
gestas
tes, v
carent
scripto
q̄ in sp
cinoti
ter, nu
reperi
creme
inuen

è radice essent aggressi, ferramentum manus non est secutū, pectoris ossa quæ cor muniunt pro firmamento nactum. Neq; calami prominentē partem ferra abscindere sunt ausi: metuentes ne vehementiore agitatione fissum os nimios excitaret dolores, & sanguinis è profundo prorruptioni causam præberet. Ipse Alexander cum magnam videret perplexitatem difficultatemq; & moram rei, sagittam conatus est ad ipsam thoracis superficiem pugione abscindere: sed manus torpens præ inflammatione vulneris, conatum non pertulit. Iussit ergo eos rem tentare, ac nihil metuere, vltro animos addens non vulneratis. aliiq; exprobrait lacrymas & nimium mœrorem, alios desertores appellavit, qui opem ipsi ferre non auderent. atq; voce testatus est ad socios, Neminē pro ipso debere timidum esse. nam si vos, aiebat, pro me trepidatis, non credetur me nullo mortis metu teneri.

A *Ὀκρίσις τῆς τραύματος βιαζομένων, οὐχ ἡ κεν οὐκ ἀπέφυγε τὴν καρδίαν ἀπὸ τῆς καρδίας φέρει τὴν στήθιν· ἔκαστος τῶν δὴν αὐτοῦ ἐκ ἐθάρρου ὁ παρὸν, ἀλλ' ἐφ' ἑαυτοῦ μὴ πως ἀπαρκαμῶν χιζομένων ὁ ὄφειον, ὑπερβολὰς ἀλγηδόνων ἀπέφυγε, καὶ ῥῆξις αἵματος ἐκ βάθου χήνηται. πολλῶν δ' ἀπειρία καὶ ἀκαταμάχην ἱκανὴν αὐτὸς, ἐπεχείρησεν ἐν χροῖ τῆς θώρακος ἀποτίμειν τὰ ξιφιδία πὺν οἴσον ἠτινεί δὲ ἡ χεὶρ, καὶ βάρος εἶχε ναρκῶδες ὑπὸ φλεγμονῆς τῆς τραύματος. ἐκέλευεν οὖν ἀποθεῖσθαι, καὶ μὴ δεδιέναι, πρὸς ἀξίους θάρρῶν. καὶ τοῖς μὲν ἐλθοῖτο κλαῖοισι καὶ περιπαθοῖσι, τῶν δ' ἰεροποιῶν ἀπεκάλει, μὴ πολυψῆσας αὐτὰ βοηθεῖν. ἔδωκε δ' ὡς ἐπέμενοι, Μηδεὶς ἔστω μηδὲ ὑπὲρ ἑμοῦ δειλός. ἀπιστοῦμαι μὴ φοβῆσθαι θάνατον εἴ τ' ἐμὸν φοβῆσθε ὑμεῖς.*

PLUTARCHI

Commentariolus, Bellone an pacelariiores fuerint Athenienses.

A *TOVE* hoc quidem recte respondit ipsum subsecutis ducibus Themistocles, quibus ille aditum ad res gerendas patefecit, barbaro profligato, & liberata Græcia. Recte autem dicitur in eos idipsum, qui ppter libros à se scriptos multū sibi tribuunt. Si enim desint qui res gerant, nullus erit historiæ scriptor. Aufer Periclis administrationē re p. & de naualis prælii victoria ad Rium à Phormione erectum trophæum, tum Nicix apud Cythera, Megara & Corinthum egregia facinora, Pylum Demosthenis, Cleonis captiuos 0000, & Tolmidā qui circū Peloponnesum nauiget, Myronidē qui Bæotos vincat apud OEnophyta seu Vineta: iam deleueris Thueydidē. Tolle Alcibiadis conatus audaces apud Hellepontū, Thrasylli ad Lesbū, & euerfam à Theramene paucorū in re. potestati, Thrasybulū & Archippū, ac lxx istos qui à Phyla pfecti cōtra principatū Spartanorū insurrexerūt, & Cononē res Athenienses rursū in mare deducētē: sustuleris Cratippū. Ipse vero Xenophon suæ sibi historiæ fuit argumentum. scribens quomodo exercitiū duxerit, & quid præclare gesserit rei, ac de iis cōpositā historiā esse à Themistogene Syracusio. gloriā hanc alii deferens scriptio. nis, vt de seipso tanquā alio scribens facilius fidem inueniret, reliqui oēs historici, Clinodemi, Diylli, Ph lochori, Philarchi, alienorū amorū tāquā fabularū fuerunt histriones, imperatorū & regū res gestas disponentes, ac sub eorū memoriā subeuntes, vt ab ea in partē aliq̄ splendoris & lucis collocarentur. Quippe ab autore factorum recellitur in scriptoi ē, atq; in eo refulget imago gloriæ: vbi tanquā in speculo apparet in oratione effigies alieni facinoris. Profecto vrbs hæc multarum ēt aliarū mater, nutritrixq; benigna fuit arcū: quarū alias prima reperit inque lucē protulit, aliis honorem, vim, incrementa contulit. non minimā vero ei debet & inuentionis & exornationis partem ars pingendi.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

Πότερον Ἀθηναῖοι κατὰ πόλεμον ἢ κατὰ σοφίαν εὐδοξότεροι.

A *ΥΤΑ* ὁρθῶς μὲν ἐκεῖνος εἶπε περὸς τοὺς μετ' αὐτὸν στρατηγούς, οἷς παρέδου ὅτι τὰς ὑπερὸν ἀξίους ἔδωκεν ἕξελεσθαι τὸν βαρβάρου, καὶ τιῶν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας· ὁρθῶς δ' εἰρήσεται καὶ περὶ τῶν ὅτι τοῖς λόγοις μέγα φεροῦνται. ἀλλ' ἀέλης τῶν ἀποφόντων, οὐχ ἕξεις τῶν ἀφόντων. διέλε τιῶν Περικλέους πολιτείας, καὶ τὰ ναύμαχα περὶ Ρίω Φορμίωνος Ἑσπία, καὶ τὰ περὶ Κύθηρα καὶ Μέγαρα καὶ Κόρινθον ἀνδραγαθίας Νικίου, καὶ τιῶν Δημοσθένους Πύλον, καὶ τῶν Κλέωνος τετρακισίους ἀγχμαλώτας, καὶ Τολμίας Πελοπονησοῖν ἀπειπέοντα, καὶ Μυρωνίδου νικῶντα Βοιωτῶν ἐν Οἰνοφύτοις, καὶ Θεκυδίδης σοὶ ἀξιογέγραπται. αἴελε τὰ περὶ Ἑλλήσποντον Ἀλκιβιάδου νεανιδίματα, καὶ τὰ περὶ Λέσβου, Θεασύλλου, καὶ τιῶν ὑπὸ Θεραμῶν τ' ὀλιγαρχίας κατὰ Λέσβου, καὶ Θεασύλλου καὶ Ἀρχιππου, καὶ τῶν ἀπὸ φυλῆς ἐβδμήκοντα κατὰ τὴν Σπαρτιατῶν ἡγεμονίας αἰσθημάτων, καὶ Κόωνα πάλιν ἐμβαλίζοντα τὰς Ἀθῆνας εἰς τὸ θάλαττον, καὶ Κρατῖππου ἀνήρηται. Ξενοφῶν μὲν γὰρ αὐτὸς ἐαυτῷ γέροντι ἰσοεία, γραφῆς ἂ ἐστρατήγησεν καὶ κατὰ πύθωσεν, καὶ Θεμιστοχλήν περὶ τούτων συντεπέσθαι τὸν Συρρακούσιον, ἵνα πιστότερος ἢ διηγησόμενος ἑαυτὸν ὡς ἄλλων ἐτέρω τιῶν τῶν λόγων δόξαι χροῖζόμενος. οἱ δὲ ἄλλοι πρῶτες ἐσοεικῶν, Κλείνοδημοί, Δίυλοι, Φιλόχορος, Φίλαρχος, ἀλλοτεῶν γέροντων ἐρώτων, ὡς ἀπὸ δραμάτων, ὑποκριταί, τὰς τῶν στρατηγῶν καὶ βασιλέων ἀξίους ἀκαταμάχην, καὶ τῶν ἐκείνων ὑποδύομενοι μνήμας, ἵνα ὡς αὐτῆς πινος καὶ φωτὸς μετάρωσιν. ἀσκαλάται γὰρ ἀπὸ τῶν ἀφόντων ὅτι τοῖς ἀφόντων καὶ ἀναλαμπει δόξης εἰδῶλον, ἀλλοφίας ἐμφανομένης ἀπὸ τῶν λόγων τῶν ἀξίως, ὡς εἰ ἐσὸ πύρ. πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἄλλων ἢ πόλιν ἠδὲ μῆτηρ καὶ ἑσφὸς ἀμύνης τιχῶν γέροντες, τὰ μὲν δι' ἀκαμάχην καὶ ἀναφίνασα περὶ τῆς δυνάμιν ἀποσπῆσαι καὶ πμὴν καὶ ἀπυσινοῦν ἐχ' ἠκιστα ἢ ὑπὲρ αὐτῶν ζωγραφία ἀποσπῆται καὶ κερσομηται.

F